

CAPO

JA SOM
ALFA I OMEGA,
POČIATOK I KONIEC,
HOVORÍ PÁN,...
TEN
VŠEMOHÚCI

Zjavenie 1,8

4 1995

ročník XXVII

žive!
SLOVO

Rozdíly mezi věřícími... a jak se s nimi vyrovnat?

Část 2.

Milí čtenáři,

scházíme se nad stránkami Živého slova v tomto roce naposledy. Rád bych Vás opět upozornil na hlavní články tohoto čísla:

Rozdíly mezi věřícími

Pokračování z minulého čísla, tentokrát se autor věnuje zcela konkrétním praktickým záležitostem našeho života, v nichž se projevují rozdíly postojů a názorů.

Podobnost čistě náhodná?

Nejen sektám, ale i opravdovým křesťanům působí někdy potíže důsledně následovat pravdu (nevyšlo minule)

Evangelium prosperity

Být úspěšný je jistě lákavé - ale je to zárukou Boží přízně?

Jsi volný? Nehledej si ženu!

Být svobodný není důvodem k pocitům méněcennosti ani k přezírání - může to být život oddané služby Pánu, který stojí za to

Mnoho toho znají, málo toho žijí

Zrcadlo našemu praktickému životu - náš stav neodpovídá postavení, do kterého nás postavil náš Pán. V čem je chyba?

Křesťan a peníze

Jaký je můj vztah k penězům?

Z dopisu čtenářů

tentokrát na ekonomické téma - praktický postoj křesťana v zaměstnání a podnikání

Tajomstvo (Ř 11)

O vztahu církve a Izraele zejména v poslední době

Genesis

Pokračování z minulého čísla. Kto napísal knihu Genesis?

Rozhodnutí v životě - (není) problém?

Jak si počínat, když nevím, co dál?

Zelený bazén

Hřích nemusí být vždy nepřijemný, přesto hrozí nebezpečí

Existuje spravedlnost?

Jedno maturitní téma

Báseň -Silvester

Zprávy ze zahraničí

Pěvecký sbor z Českého Těšína v Holandsku

Zpráva z výroční konference ve Wiedenestu

Přeji Vám, milí čtenáři, hodně pozhnaní i z tohoto čísla.

Mnoho Boží milosti Vám všem přeje i do dalšího roku Váš bratr v Pánu Ježíši

Tomáš Pala s redakční radou.

ŽIVÉ SLOVO vydávají Křesťanské sbory ve vydavatelství **A - ALEF**, Bořivojova 29, 718 00 Ostrava, tel. 069/355348, které zajišťuje také administraci. - Řídí odpovědný redaktor ing. Tomáš Pala s redakční radou. Adresa redakce: Podsedky 950, 755 01 Vsetín, tel. 0657/2930. - Grafická úprava: Jaroslav Kapec, akad. malíř. - Vychází čtyřikrát do roka. Předplatné na celý rok 40 Kč, jednotlivá čísla 10 Kč. - Rozšiřuje administrace. Příspěvky na časopis můžete poslat na účet: Komerční banka Ostrava, č. ú. 81006-761/0100. - Administrace pro Slovensko: Vladimír Schnierer, Karpatská 363/5, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. Platby a dobrovolné příspěvky na časopis ze Slovenska zasílejte na tuto adresu složenkou typu "C". Předplatné je 48 Sk a jedno číslo 12 Sk. - Tisknou **OSTRAVSKÉ TISKÁRNĚ**, Novinářská 7, Ostrava 1. - Snížený poplatek za tuto **NOVINOVOU ZÁSILKU** povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě čj. 450/95-P/1 ze dne 7.2.1995. - Podávání novinových zásilek na Slovensku povolené SP š.p. ZsRP Bratislava, čj. 599-PO zo dňa 10.3.1994. - Reg. číslo MK ČR 6480. **ISSN 1210-6526**.

Netvořit strany

Pavel stanoví, že v takových věcech musí být každý přesvědčen sám ve své vlastní myslí. Zaměřuje se přitom na "slabého" a "silného" osobně... Neoslovuje "silné" jako skupinu, proti níž by stála další skupina "slabých". Pavel tedy s nimi nejedná jako se dvěma stranami. To pro nás obsahuje lekci, že tyto přípustné rozdíly nesmějí působit tvoření skupin a že nesmí vyvolat jasně ohraničené proudy mezi věřícími. V případě tvorby skupin totiž hledáme podporu svého pojetí. Hledáme přívržence a vůči jinak smýšlejícím zaujímáme určité postoje. To se ale už neděje v lásce. V takových případech necháváme prostor tělesnosti.

Tento rozdíl nesmíme brát za zásadní východisko, avšak v praxi se s ním setkáváme často a musíme s ním počítat. Mám na mysli tohle: Dejme tomu, že mezi "silným" a "slabým" u víře dojde nečekaně ke slovnímu střetu a v důsledku toho se vzájemně odcizí, pak v tomto případě není moudré pastýřsku péči ve vztahu k oběma přenechat buď několika "silným" nebo několika "slabým". Zásadně se proti tomu nedá nic namítnout, ale z praktických důvodů to není moudré. "Silní ve víře" totiž "slabého ve víře" mnohem hůře pochopí, než by to dokázalo několik "slabých". V takovém případě by měli tuto pastýřskou úlohu splnit společně jeden "silný" a jeden "slabý" bratr, kteří si navzájem důvěřují. Již jejich příkladem je možno přivést rozvaděné kouthy k rozumu.

Helenisté a Židé

Existují i jiné rozdíly. V počátečních dobách církve existoval mezi věřícími rozdíl, který ještě zřetelněji svou povahou k církvi nepatřil. V Jeruzalémě totiž byli hebrejsky a řecky mluvící křesťané ze židů. Ti první bydleli stále v zemi, ti druzí pocházeli "z diaspory". Ze Sk 6 je zřejmé, že jde o dvě rozdílné skupiny, stojící proti sobě. Helenisté se cítili diskriminováni a stěžovali si. Měli dojem, že jejich vdovy byly znevýhodňovány vůči vdovám, mluvícím hebrejsky. Tento vznik skupin s tomu příslušným pocitem příslušnosti ke skupině je velmi pochopitelný. Kdyby však se vyvíjely tak, že by vznikaly strany, bylo by to špatné. Vedle svazku víry cítíme ještě jiný, pozemský svazek, a ten se vnáší do vztahů. To je tělesné. Ať už byla stížnost helenistů oprávněná nebo ne, nemění to nic na skutečnosti, že buď jedna, nebo druhá, anebo obě skupiny byly tělesné. Přitom nevycházím z toho, že apoštolé nenašli dobré pravidlo, nýbrž z toho, že ti, co rozdělovali, nebyli dostatečně pečliví. V důsledku toho bylo vybráno sedm mužů, kteří se měli starat o rozdělování. Byli plni Ducha svatého, a to je úžasná věc. Pozoruhodné však je, že všech těchto sedm mužů neslo řecká jména. Můžeme tedy předpokládat, že to byli helenisté. Vidíme Boží moudrost, že tímto způsobem se postaral o pomoc v otázce stížnosti helenistů. Rozdělování teď je v rukou lidí, o nichž nikdy nemohou říci, že by je diskriminovali. Rovněž bylo moudré od apoštolů, že bez okolků na ně vložili

ruce. V podstatě to znamenalo: "Nezáleží na tom, kdo přísluhoje stolům, jsme přece navzájem bratři a jedno v Pánu." V praxi však máme co do činění s možností projevů tělesnosti. Proto bylo moudré řešit případ tímto způsobem. Tak musíme i my mnohdy počítat v určitých případech s existujícími rozdíly. To teď není míněno jako zásadní východisko, ale jako pokyn pro moudré počínání v praxi.

Rozdílné charaktery

Jako věřící jsme znovuzrozená stvoření. V tom není rozdíl. Každý z nás má ale svou vlastní rozdílnou povahu. I zde jsou rozdíly, které svým způsobem s církví nemají nic společného, ale s nimiž rovněž musíme počítat. Nemůžeme totiž všechny spoluvykoupené měřit stejně. Každý má svůj vlastní charakter s dobrými i špatnými rysy. Nikdy se nesmí ten, kdo se dopustil chyby, ospravedlňovat tím, že "je prostě takový", nebo tím, "že druzí ho musí brát takového, jaký je". Jde-li však o praktikování pastýřské péče, o trestající výchovné opatření atd., pak musíme povahu velmi pečlivě brát v potaz. Stává se, že někdo dokáže rychle vyznat svou vinu, když zhřešil, protože svou povahou je milý a mírný. Někdo jiný má však nevlídný charakter. Má potíže s tím, aby se vyjádřil a dal si nahlédnout do srdce. V obou případech musí být vina vyznána. Ale od posledně jmenovaného věřícího nemůžeme očekávat stejné vyznání, jaké sám od sebe podá ten první.

"Líná břicha" na Krétě

Ještě jednou si připomeňme: Všichni jsme obrácení hříšníci. V tomto směru neexistují angličtí, francouzští, němečtí, holandské, čeští nebo indiští křesťané. V principu rozdíl neexistuje, v praxi je ale obrovský. Národní povaha sehrává

svou roli. Vidíme, že Pavel počítá i s tím. Píše Titovi o lidech na Krétě. Jeho slova jsou dostatečně známá. Popisuje Kréťany jako "líná břicha" a charakterizuje je slovy: "všichni Kréťané jsou lháři". Říká to všeobecně o všech Kréťanech, vztahuje to však na křesťany na tomto ostrově. Dává totiž Titovi pokyn, aby je přísně napomenul. A tím myslel křesťany. Principiálně není rozdíl v národních povahách východním bodem, ale něčím, s čím v praxi počítat musíme. A přitom musíme začít tím, že si nejprve vezmeme pod lupu sebe samé. Určitě nás to dostatečně zaměstná. My Holanďané jsme například velcí individualisté. Autorita je pro Holanďana nepřijemné slovo. Mezi křesťany, a platí to i pro vlastní "kruh", můžeme pozorovat symptomy nacionální výjimečnosti. Jsme nazýváni učiteli či pastory světa. Všude ve světě do všeho strkáme nos a pozvedáme varovně prst. Vidíme to v celosvětovém "křesťanském" měřítku i mezi "námi". Trošičku víc zdrženlivosti by neškodilo. Nebyl bych však skutečným Holanďanem, kdybych z toho nevyvodil také něco pozitivního: Jde-li o vývoj iniciativ a aktivit, pak jsme u toho. Nezvedáme jen prst, dovedeme si také vyhrnout rukávy. Ten pozdvižený prst ale tím omluvit nemůžeme.

Rozdíly v osobní oblasti

Otázku, zda jíst maso obětované modlám Pavel přenechává každému osobně. To se děje mimo shromáždění, ať už na tržišti či doma. Církev jako taková k tomu nemá co říci, neboť samo o sobě to hřích není.

Pavel sice nařizuje, aby "silní" brali ohled na "slabé". Existuje-li skutečně nebezpečí, že bratr jedním silného je sveden k jednání proti svému svědomí, aby rovněž jedl maso obětované

modlám, pak se musí silný zřici tohoto masa. Pavel říká sám o sobě (1K 8,13): "A proto: je-li jídlo kamenem úrazu pro mého bratra, nechci už nikdy jíst maso, abych nepřivedl svého bratra k pádu." Neříká však, že církev to má respektovat. Nedělá z toho, abychom tak řekli, církevní záležitost, ale mlulí sám za sebe. Na druhé straně předkládá slabému, že má-li při jídle pochybnost, odpovídá sám za sebe, neboť není-li to z víry, pak je to hřích. Ani o tom neříká, že by se o to církev měla starat. To samozřejmě nevylučuje pastýřskou péči. Je však něco zcela jiného, dělat z toho záležitost celého sboru a vykonávat nátlak.

Je to vždy velká chyba, dělá-li se z osobního rozhodnutí svědomí sborová záležitost. Např. zakazuje-li se věřícím něco dělat, něco nosit nebo mít doma, protože existuje možnost, že by eventuálně někdo někoho mohl přivést k pádu. Přitom jde o nadvládu nad svědomím jednotlivce, a proto je to špatné. Vykonáváme-li v takových oblastech nátlak nebo vyžadujeme poslušnost vůči našemu pojetí, otvíráme cestu velkému nebezpečí dělat z věřících pokrytce. Bohužel i k tomu občas dochází.

Choulostivá otázka

Ještě jedna poznámka na okraj. Domnívám se, že z věcí, o kterých Písmo sice hovoří, někdy děláme příliš velkou sborovou záležitost. Vezměme si například otázku účesu. Pavel píše, že dlouhé vlasy jsou pro muže hanbou, kdežto pro ženu ctí. Měla by nás to naučit již sama příroda, všeobecně však jsme k poučení přírody hlouzí. Kromě do té míry, že žena s pleší používá paruku, zatímco muž v podobném případě většinou tuto potřebu nemá. Víme velmi dobře, že v 1K 11 jde v první řadě o

otázku být hlavou, a že tam mužům není dán žádný výslovný zákaz nosit dlouhé vlasy. Ale poučení přírody je v této kapitole zcela zřejmé. Také vím velmi dobře, že pro ženu slova "dát se ostříhat" nebo "oholit" je něco jiného, než si "zkrátit vlasy". A také zde Pavel nedává výslovný příkaz. To ale neznamená, že o dlouhých vlasech sester se nemluví dostatečně zřetelně. Jestliže pak tedy sestra, která by mohla nosit své vlasy dlouhé, se nechá ostříhat nakrátko, jedná proti Božím myšlenkám. O tom si ale můžeme pohovořit v lásce a s taktem. Je to však ale něco úplně jiného, než z toho udělat sborovou záležitost a klást důraz tak velmi na vnější projevy, až už se nedbá na nic jiného než na vnější projev. Bohužel se tak děje. A docela dobře se mohou lidé, kteří si 1K 11 berou k srdci, těžce mýlit.

Tyto věci nemůžeme chápat stejně jako jzení masa jen jako záležitost osobního svědomí. Měli bychom je však (jak již také bylo řečeno) ponechat osobní odpovědnosti jednotlivců.

Rozdíly ve sborové oblasti

Jsou věci, které se jednoznačně týkají naší společné odpovědnosti. Vezměme případ, kterého jsem se dotkl dříve: Opětný sňatek po rozvodu z důvodu nevěry. Zde bychom mohli na základě možnosti různých výkladů Mt 19,9 dojít k různým závěrům. Jak se zachovat při takovém rozdílu chápání? Zdá se být téměř nevyhnutelným, že musí dojít k vytvoření dvou stran: jedna strana, která nebude v takovém případě považovat nový sňatek za cizoložství, a druhá, která věří, že zde jde právě o cizoložství. Ale přispělo by to k slávě Páně? Smíme na základě vysvětlitelného rozdílu výkladu dohnat situaci k roztržce ve sboru? Neměli bychom spíše uzнат vlastní slabost a říci:

TAJOMSTVO v 11. kapitole Rimanom

O 11. kapitole listu Rimanom sa medzi veriacimi stále viacej hovorí. Je to prirodzené, pretože žijeme v dobe, o ktorej apoštol Pavol písal pred dvomi tisícročiami. Teraz vlastne zostáva na nás, aby sme správne rozumeli TAJOMSTVU (v.25), o ktorom Pavol v tejto kapitole písal.

1. Oddiel je určený veriacim z pohanov, ktorí boli v rímskom zbore. "Vám, (bývalým) pohanom, však hovorím..." (v.13) Tak, ako list Židom bol písaný pre napomenutie veriacich zo Židov, táto kapitola bola určená veriacim z pohanov. Bol to určitý dôvod, prečo im takto Pavol píše.

a) Veriaci z pohanov sa zrejme domnievali, že Boh *zavrhol* svoj ľud.

b) Oni sa asi "*vystatovali*", vyvyšovali nad veriacich zo Židov (v.18), namýšľali si (v.25), že teraz pohanovia nastúpili na miesto Židov.

c) Neveriaci Židia sa správali nepriateľsky voči veriacim z pohanov (v. 28), a to mohlo vyvolať u veriacich z pohanov určitú odplatu Židom (spomeňme na cisára Néra v Ríme).

Zastavme sa u týchto dôvodov.

Ad a) Pán Ježiš v podobenstve o vinici a vinároch povedal veľkňazom a starším ľudu, teda vodcom Izraela, že "*odníme sa vám kráľovstvo Božie a dá sa národu, ktorý bude prinášať jeho ovocie.*" (Mt 21,43) V knihe Skutkov vidíme, ako neveriaci Židia postupne zostávajú stranou a evanjelium sa hlása pohanom. Pavol musel v Pisidskej Antiochii povedať Židom: "*Najprv vám sme museli kázať slovo Božie; ale keď ho zavrhuje a nepokladáte sa za hodných večného života, ajhľa, obraciame*

sa k pohanom. Lebo tak nám prikázal Pán..." (Sk 13,46-47) A rokom 70 po zničení chrámu a rozohnaní Izraela do všetkých svetových strán boli dvere spásy pre národ ako celok zatvorené. Jednotlivci po celú tú dobu vyhnanstva mohli byť spasení, ale iba takou cestou, akou ku spaseniu dochádzajú pohanovia: vierou v Pána Ježiša ako Božieho Syna.

Obdobie budovania prvotnej Cirkvi až do udalosti v Cezárii je zvláštne. Ide o obdobie **prechodné**, ktorému musíme dôkladne porozumieť. V poslednej dobe sa totiž práve z tohto obdobia budovania Cirkvi robia nesprávne závery pre našu dobu. Pripravujeme k vydaniu knihu E. Sauera Triumf Ukrižovaného, v ktorej sa tento svetom uznávaný biblista k prechodnému obdobiu vyjadruje. Na počiatku vzniku Cirkvi patrili do nej výhradne Židia, prípadne tí, ktorí k židovstvu pristúpili. Medzi nich patrili aj Samaritáni, ktorí boli obrezaní a mali svojich 5 kníh Zákona. Komorník bol prozelyta (Sk 8,26-40). Preto letnice neboli všestranne začiatkom súčasnej éry Cirkvi, píše E. Sauer. Všimnime si, čo Peter káže: "*Preto kajajte a obráťte sa, aby vám boli zahladené hriechy, prišli vám časy duchovného osvieženia od Pána a aby vám poslal predurčeného Krista Ježiša, ktorého musia prijať nebesá až do času, v ktorom Boh napraví všetko, o čom od vekov hovoril ústami svojich svätých prorokov.*" (Sk 3,19-21). Boh dovolil Petrovi, aby izraelskému národu zvestoval, že im pošle z neba Mesiaša a s Ním aj **časy osvieženia** a plné uskutočnenie toho, o čom hovorili proroci - t.j. viditeľné Božie

kráľovstvo. Izrael ako národ ešte nebol odložený stranou, pretože zavrhol Mesiaša v dobe Jeho života na zemi. V Sk 3,17 Peter hovoril, že to urobili v nevedomosti. Kedy Boh Izraelovi "odňal" kráľovstvo a dal "inému národu"? Až vtedy, keď Izrael zavrhol Ducha Svätého, ktorý im odkrýval osobu osláveného Mesiaša, ktorého "prijali nebesá". Izrael dokonca zavraždil Štefana, tohoto svedka nanebevstúpenia Pánovho (Sk 7,55; 6,5; 8,10), plného Ducha Svätého, čím tento národ potvrdil slová Štefanova: "*Vy tvrdošíjni a neobrezaného srdca a uší, vy sa vždy protivíte Duchu Svätému; ako vaši otcovia, tak aj vy.*" (Sk 7,51) Až po tomto odmietnutí izraelským národom ako celkom ponúkanú milosť skrze svedectvo Svätého Ducha, zrušil Boh rozdiel medzi "čistým" a "nečistým" (Sk 10,11-16) a zboril priehradný múr medzi Izraelom a pohanmi (Ef 2,16-22). Cirkev, ako ju poznáme dnes, sa začala budovať až od Kornélia a Sauer o nej hovorí ako o novom, národno-kresťanskom type Cirkvi. Táto prechodná doba bola ukončená Pavlovými zjaveniami, ktorými odkryl tajomstvo Cirkvi (Ef 3,1-7). Toto tajomstvo si môžeme pripomenúť na obraze:

Predstavme si, že niekto má dve nádobu - striebornú a olovenú. Obe nádoby roztaví a z materiálu vytvorí jednu novú nádobu, ktorá je zlatá. Až na základe toho, čo bolo zjavené Pavlovi, bolo tajomstvo novozákonného zloženia Cirkvi, jej povolania, postavenia a nádeje "oznámené ľudským synom" (Ef 3,5).

Tí, čo odvodzujú z počiatkov Cirkvi budovanej výhradne zo Židov metodu dnešného budovania zborov v "pohanskom svete", by sa mali nad uvedenými mi skutočnosťami vážne zamyslieť.

Štyridsať rokov dal Pán Boh čas, aby Izrael urobil pokánie a prijal zvest evanjelia. Keď tak neurobil, "vetvy olivy boli odrezané" (ešte sa k tomu vrátíme), chrám zničený, prestali obete, kňazská služba, a národ zanikol v mori sveta.

Tak sa za minulých dvatisíc rokov budovala Cirkev z pohanov a zo Židov, ktorých však nebolo mnoho. Boží súd sa nad Židmi prejavil aj tým, že sa pri nich naplnilo slovo Izaiáša: "*Choď k tomuto ľudu a povedz im: Ušami budete počúvať, ale nebudete rozumieť, a očami budete pozeráť, ale nebudete vidieť. Lebo otupelo srdce tohto ľudu...aby nechápali srdcom a neobrátili sa, aby som ich neuzdravil.*" (Sk 28,26-27). Takto smutne končí stretnutie Pavla s poprednými Židmi v Ríme. Predtým tesalonickým veriacim píše o Židoch: "*Ani Bohu nie sú milí a všetkým ľuďom sú odporní, prekážajú nám zvestovať evanjelium pohanom,...aby stále dovažovali mieru svojich hriechov. Ale prišiel na nich hnev až do konca.*" (1Te 2, 15-16)

A teraz veriacim v Ríme píše, že Boh nezavrhol svoj ľud navždy, ale len do určitého času. Akého, to si povieme neskôr.

Ad b) Zdalo sa to byť logické, že miesto izraelského národa zaujima teraz iný národ. Peter o tom píše veriacim v diaľspore: "*Ale vy ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom, vlastným Jemu ľuďom...*" (1Pt 2, 9) Izrael zavrnutím svojho Mesiaša a potom prišlým Božím súdom stratil mnoho. Od tej doby až doteraz:

- nemá chrám, kde by prebývala Božia sláva a kde by sa Židia mohli klaňať živému Bohu;

- nemá kňazov, ktorí by zastupovali Židov pred tvárou Božou a Bohu slúžili;

"Pane, nejsme zajedno, zda zde jde o cizoložství. Je-li tomu tak, prosíme, nepočítej nám prosíme tento hřích, neboť jsme vzájemně přesvědčeni, že jsme ve svém chápání upřímní, máme však se navzájem rádi a chtěli bychom zachovat jednotu?" Podle mého přesvědčení je to správné řešení. Kéž při rozdílech ve sborových záležitostech hledáme s modlitbou a s trpělivostí řešení, které přichází od Pána a které nám umožní žít společně v pokoji.

J. G. Fijnvandraat (*Fest und Treu* 4/94, str. 7-9)

Si zachránený a zachraňuješ?

Zvuk úrazovky. Boj o lidský život. Dramatické okamžiky, v kterých rozhodují sekundy. Keď chodíme ulicami mesta a stretávame stovky ľudí, ani si neuvedomujeme, aký krehký a pomínutelný je náš život. Keď však na ceste vidíme ležať človeka, ku ktorému sa za prenikavého zvuku výstražného znamenia blíži sanitný voz a neskôr sledujeme urputný zápas jeho posádky o zadržanie unikajúceho života, sme naplnení myšlienkami: čo keď tak raz niekto z mojich blízkych? Pohľad na zomierajúceho človeka nás pobáda k tomu, aby sme niečo urobili na jeho záchranu, ale aj pre tých, ktorí v okamžiku môžu byť v podobnej situácii.

Pohľad na kríž vztýčený na Golgote, na ktorom zomieral Ježiš Kristus musí pobádať každého kresťana k tomu, aby niečo urobil pre záchranu hynúcich. Nie pre toho na kríži, lebo ten raz zomrel a nikdy viac už nezomiera. Ale pre tých, za ktorých On doniesol predrahou obeť. Sú nimi tí, ktorých stretávame náhliacich sa ulicami, ktorí síce chodia a

predsa ležia mŕtvi vo vinách a hriechoch. Majú síce telesný život, ale duchovne sú mŕtvi a smerujú do večného zahynutia. A pre tých je potrebné niečo urobiť. Čo? Ísť za nimi a povedať im pravdu v láske. Pravdu o akútnom nebezpečenstve, ktorým sú ohrození zo strany hriechu. O tom, že doba milosti pre vyslobodenie z moci hriechu a získanie večného života môže pre nich v okamihu skončiť. Buď ich smrťou alebo Pánovým príchodom pre Cirkev. A potom už pre nich nebude možnosť záchranu. Ale ani pre nás zachránených niečo ešte pre nich urobí. Pokiaľ sa teda sanitka nezmení v pohrebný voz, je ešte od Boha daná príležitosť pre obidve strany. Kiežby neostala nevyužitá!

va

Mnogo toho znajú, málo toho žijú...

konstatoval výstižne jeden z vedoucích prázdninové akce pro děti. Rok co rok se opakuje stejné schéma. Děti přijíždějí na letní pobyty, v modlitbě odevzdávají svůj život Kristu (obrácené děti prožijí nové nadšení pro Pána), po prázdninách zvolna vyhasínají a znovu se tupě uzavírají do svých starých návyků. Neúcta k autoritám, pasivní postoj k církvi, drobné podvody, hádky s rodiči, televize, video, počítačové hry... A my dospělí? Žijeme mnohdy velmi podobně. Od pobytu k pobytu a mezitím ubíjející prázdnota všedního života. V Bibli se pořád mluví o ŽIVOTĚ, zatímco nám to funguje jenom občas během víkendů nebo o letních prázdninách. Mezi křesťany se cítíme dobře, ve škole či v práci se však

ploužíme jako stíny v pravé poledne. Chudinky, řeknou si naši známí, stali se obětí nějaké mentální manipulace a nyní lítají v nějakém abstáku.

Mohl bych si ostatně uklidit i před vlastním prahem. Když jsem uvěřil, podlehl jsem v první euforii iluzi, že nyní už bude všechno jenom hračka a samá radost. Jenomže má touha po radosti byla sobecká a tělesná. Bůh chtěl totiž pravý opak, abych si všiml rozsahu škod a uvědomil si, že jsem totálně zkrachovalé individuum závislé na jeho milosti. Poznání vlastní hříšnosti přichází podle mé zkušenosti až dlouho po obrácení, nejedná se o okamžik, ale o proces. Dokud se tento proces nedá do pohybu, nemůžeme prožívat pravou radost, neboť Boží radostí se smí radovat pouze stvoření, které něco ví o pádu a o milosti.

Prázdniny, léto, voda, vzduch, příroda a kamarádi. Je snadné být křesťanem, modlit se a horlit pro Krista. Avšak všední den nám potom odhalí, co byla hra a co skutečnost. My dospělí se v tom můžeme dost podobat dětem. Víme hodně o Bohu, ale nevíme, co s tím. Děti znají často úchvatné starozákonní detaily. Ale nevědí, proč je Kristus jedinečný a nesouměřitelný s jinými náboženskými reprezentanty. Pokusím se nyní citovat část rozhovoru s dítětem na jednom křesťanském táboře:

Vedoucí: Představ si, že jsem tibetský mnich, žiji v modlitbách a postech a nikomu neubližuji. Nejsem si vědom, že bych kdy udělal něco zlého. Bible však říká, že všichni zhřešili. Dokaž mi, že jsem hříšný.

Dítě: Jsi hříšný, protože neuctíváš pravého Boha.

Vedoucí: A jak mám poznat, který Bůh je pravý?

Dítě: O pravém Bohu se píše pouze v Bibli.

Vedoucí: A jak víš, že je Bible tou pravou knihou? Proč ne vědy?

Rozumíte, diskuse se odvíjela v kruhu, Bůh se dokazoval Bibli a pravost Bible zase Bohem. Pouze jedno dítě naznačilo, že tibetský mnich je pyšný. Jediné, co může člověka zlomit, je poznání vlastní hříšnosti, nikoliv dogmatická argumentace. Děti však ještě nepochopily absolutní univerzálnost evangelia, protože ještě neodhalily hloubku hříchu v sobě. Domnívám se, že bez tohoto odhalení nelze žít. Aby totiž mohl ve mně žít Kristus, musím přestat žít já. Pokud si dělám iluze, že JÁ něco dokážu, nedokážu nic.

A tak naše prázdninové nadšení pro Pána není nadšením pro Pána. Je to sebeklam. A čekání na jiné pobyty, další prázdniny je hloupostí. Musím začít žít už nyní. Ale jak? Nevím, nejsou na to návody, ale Bůh poslal učitele Duchu svatého, aby každého člověka osobně vyučil jeho cestě. Duch svatý neprodukuje stádní typy podobné jako vejce vejci, nýbrž **rozmanité osobnosti**. Běh života každého věřícího člověka je jedinečný a má jiné cíle. Spása v Kristu nepřináší pouze odpuštění vin, nýbrž je i mocí k opravdovému životu. To platí pro děti školou povinné i pro nás dospělé. -ms-

***

Johann Sebastian Bach pod každou svou skladbu napsal: SOLI DEO GLORIA, Samému Bohu sláva. Pokud víme, netrpěl komplexem méněcennosti, věděl o kvalitě své hudby, ale jako křesťan toužil celým svým dílem vzdát Bohu slávu.

"Ne nám Hospodine, ne nám, ale jménu svému dej čest, pro milosrdenství své a pro pravdu svou." (Ž 115,1)

- nemá krvavé obete zástupných zvierat, ktorých krvou by mohli byť podľa Zákona z hory Sinaj očisťované hriechy ľudí.

Teraz je na zemi Cirkev ako Boží chrám, na ktorej prebýva Božia sláva; všetci veriaci v Cirkvi sú Božími kňazmi a prinášajú duchovné obete Bohu; sú svätým Božím národom, Božím ľudom; je tu krv Božieho Baránka, ktorá očisťuje vyznávajúceho hriešnika od každého hriechu. Cirkev je ešte viac - nevestou Božieho Baránka, Jeho telom a každý vykúpený Božím synom.

A predsa, o Cirkvi nemožno hovoriť ako o duchovnom Izraeli. Túto chybu urobili veriaci v Ríme a robia ju mnohí ešte podnes. Všetky starozákonné zaslúbenia potom títo veriaci "zduchovníujú" a tak si ich privlastňujú. Ako príklad uvediem jeden verš z proroka Jóela: "*Dietky Siona, jasajte: tešte sa z Hospodina, svojho Boha, veď dal vám spásnosťný dážď, jesenný i jarný dážď ako prv.*" (Jl 2,23) Dietky Siona, to sme my, Cirkev Pána Ježiša - hovoria títo veriaci - a tešme sa z Hospodina, ktorý nám dáva svoje požehnanie ako dážď, aby sme prinášali Jemu úžitok.

Čo však skutočne znamená toto proroctvo Jóela? Od v. 18 je reč o tom, ako sa Hospodin rozhorlil za svoju krajinu a zľutoval sa nad svojím ľudom. "*Tak nahradím vám roky, v ktorých žrali kobyľky a chrústy... Môj ľud nebude nikdy zahanbený.*" (2,25-26) Kto prechádza izraelskou krajinou dnes, vidí, aké zázraky tu Pán Boh robí. Púšť sa premieňa v kvitnúcu záhradu. Pri návšteve Izraela začiatkom decembra 1994 sme na vlastné oči videli, čo znamená "jesenný dážď". Prorocké zaslúbenia Starého zákona je treba čítať v doslovnom význame, veď Izrael je telesný Boží ľud, ktorý má zaslúbenia pre

túto zem, kde bude aj tisícročné kráľovstvo Kristovo.

Je samozrejmé, že Božie zaslúbenia si smieme privlastňovať, veď sme "semeno Abrahámov", sme zaštepení na olivu, z ktorej majú úžitok vetvy prirodzené aj zaštepené. Ale o tom neskôr. Všetko, čo sa odohrávalo v Starozákonnej dobe, je pre naše poučenie a napomenutie. Musíme však správne rozlišovať "eóny", veky, v ktorých Pán Boh konal s ľuďmi na svete. Asi sa nebudeme modliť slovami žalmistu, keď zvoláva súd na pohanov. Asi nebudeme z premýšľania Šalamúnovho (napríklad v kap. 9. knihy Kazateľ) robiť závery, že "mŕtvi nič nevedia a nemôžu očakávať odmenu...", preto po smrti človek vlastne neexistuje. Je mnoho prorockých zaslúbení, ktoré sa splnia len pri Izraelovi, ktoré ani nemožno duchovne interpretovať. Napríklad Zachariáš 12,9-14, kde sa hovorí o tom, ako Izrael bude plakať, keď uvidí Toho, ktorého prebodli. Ale takých proroctiev je veľmi mnoho.

Ad c) V dobe apoštola Pavla boli Židia naladení nepriateľsky voči všetkým, ktorí zvestovali evanjelium Pána Ježiša Krista. Pavol sa tomu nedivil, veď sám ukrutne prenasledoval Cirkev v domnení, že tým slúži Bohu. Aké zaslepené oči mali a majú dodnes. Navyiac vzťah Židov ku kresťanom je poznamenaný prenasledovaním počas celej dvojtisícročnej histórie. Arabi a moslimovia vôbec nevyvražďili toľko Židov, ako práve kresťania. Čo robili 200 rokov krížiaci v izraelskej krajine? Aké pogromy boli na Židov v kresťanských štátoch? Holokaust v strednej Európe urobili kresťania, keď zahynulo 6 miliónov Židov, z toho 1,5 milióna detí. Kto komu je teraz nepriateľom? Na túto otázku si musíme aj my dať jednoznačnú odpoveď:

aký je môj osobný vzťah k izraelskému národu?

2. Veriaci z pohanov sú zaštepení do olivy. Čo znamená tento obraz?

a) Najprv je treba vyjasniť, čo Písmo tu mieni pod obrazom "olivy". Je to Izrael? Je to "verný zostatok", mesiášski Židia, ako sa to môžeme dočítať v niektorých knihách? Pozorne čítajme v. 17: "*A ak niektoré z ratolestí boli vylomené a ty, aj keď si planou olivou, bol si vštepovaný do nich a stal si sa spoluúčastníkom šťavy z koreňov olivy...*" V tomto preklade evanjelickej cirkvi sa uvádza, že veriaci z pohanov boli zaštepení "do nich", t.j. do vetví. Ale zrejme je tento preklad nie vhodný, pretože ratolesti z planej olivy nemôžu byť zaštepené do prirodzených ratolestí šľachtenej olivy, ktoré boli vylomené. Preto v iných prekladoch je "**medzi ne**", alebo "**miesto nich**", čo je zrozumiteľnejšie. Niekoľkokrát sú tu spomínané "korene" olivy. Vo vysvetlivkách Novej Scofieldovej Biblie (nem.) sa uvádza, že tento koreň olivy znamená Abrahám. Odvoláva sa na Ga 3,7-9: "*Vedzte, teda, že tí, čo sú z viery, sú synovia Abrahámovi! Keďže Písmo predviedlo, že Boh z viery ospravedľuje pohanov, vopred oznámilo Abrahámovi radostnú zvesť: V tebe budú požehnané všetky národy. Tí teda, čo sú z viery, dochádzajú požehnanie s veriacim Abrahámom.*" Splnilo sa to, čo Pán Boh priamo Abrahámovi ukázal v obrazoch: že jeho potomstva bude ako hviezd na nebi a ako piesku morského (1M 15,5; 22,17). To je dvojaké potomstvo: duchovné a telesné. Cirkev je duchovným potomstvom Abrahámových, Izrael je telesným. Ale nie všetci Židia rastú na tejto "olive". Pavol Rimanom napísal tiež toto: "*Lebo Izraelom nie sú všetci, ktorí sú z Izraela; ani*

dietkami nie sú všetci, pretože sú potomstvom Abrahámovým...dietky podľa zaslúbenia sú počítané za potomstvo (Abrahámov)." (R 9,6-8) Tí ostatní sú ako "vylomené ratolesti". Néveria, pretože nepatria k synom Abrahámovým.

Toto je iný obraz ako "figovník", o ktorom hovorí Pán Ježiš v Matúšovom evanjeliu 24. kapitole. Pučiaci figovník predstavuje celý izraelský národ podľa tela, nerozlišuje sa "podľa viery", ako je to v prípade olivy. Keď hovoríme o figovníku, mali by sme si tieto slová Pána Ježiša na Olivovom vrchu spojiť s tým, čo sa stalo len niekoľko dní predtým. Keď učeníci s Pánom išli z Betánie do Jeruzalema, zastali pod figovníkom. Pán Ježiš bol hladný (skutočne, keďže to bolo po raňajkách, alebo obrazne - iba pre učeníkov?) a pretože na figovníku nenašiel ovocie vyslovil zlorečenie: "*Nech nikdy viac nikto neje z teba ovocie!*" (Mk 11,14). Marek zdôrazňuje, že to učeníci tiež počuli. Druhý deň, keď opäť išli rovnakou cestou, učeníci si všimli, že figovník skutočne vyschol. Na poznámku Petrovu, že prekliaty figovník vyschol, Pán iba poznamenal: "*Majte vieru v Boha!*" Celá táto udalosť bola znamením, ako tomu verím, aby po celú dobu dvoch tisícoch rokov sme mohli čakať na to, kedy uschnutý fik znovu začne pučať. Vedie ma k tomu poznámka Písma, že "*nebol čas fig*", keď Pán na ňom figy nenašiel. Izrael ako národ neniesol ovocie Bohu, preto musel vyschnúť. Keď poniesie ovocie, potom bude blízky príchod Syna človeka v sláve na túto zem, lebo takto hovoril o figovníku, ako o znamení tohto svojho príchodu. Zostáva nám k premýšľaniu, či existenciu Izraela môžeme považovať za "pučanie figovníka", alebo to až bude duchovné prebudenie v širšom rozsahu?

Vrátme sa však k 11. kapitole Rimanom. Prečo sa potom rozlišuje Boží Izrael (Ga 6,16) od ostatného Izraela? Boží Izrael má v dejinách sveta túto úlohu:

1. je svedkom o jedinečnosti živého Boha, okrem Neho nieto iného: "Vy ste moji svedkovia - znie výrok Hospodina - a moji sluhovia, ktorých som vyvolil, aby ste poznali a verili mi, aby ste pochopili, že som to ja. Predo mnou nebol utvorený Boh a ani po mne nebude. Ja, ja som Hospodin a okrem mňa nieto Spasiteľa..." (Iz 43,10-12) "Počuj, Izrael! Hospodin, náš Boh, je jediný Hospodin..." (5M 6,4n).

2. je dôkazom o viditeľnom požehnaní tých, ktorí slúžia pravému Bohu: "Niet takého, ako je Boh Ješúruv... Preto prebýva Izrael v bezpečí, prameň Jákov je osobite v krajine obilia a muštu a z jeho neba kvapká rosa. Blahoslavený si, Izrael! Kto ti je podobný? Lud zachránený Hospodinom; On je tvojím ochranným štítom, tvojím slávnym mečom!" (5M 33,26-29). Podobne môžeme čítať v 1Pa 17,20-21; Ž 144,15 a i.

3. zachovávať a rozširovať Sväté Písmo: "A hľa, učím vás ustanoveniam a právnym predpisom, ako mi prikázal Hospodin, môj Boh, aby ste ich plnili v krajine, do ktorej vchádzate; aby ste ju zaujali. Zachovávajúce ich a plňte, lebo to bude vašou múdrosťou a rozumnosťou v očiach národov, ktoré počujú všetky tieto ustanovenia a povedia: Naozaj múdry a rozumný ľud je tento veľký národ..." (5M 4,5-8) "V čom je teda prednosť Žida... A predovšetkým, že Židom boli zverené slová Božie!" (R 3,1-3)

4. pripraviť telesnú líniu pre príchod Mesiasa: "...o Jeho Synovi, ktorý sa podľa tela narodil z potomstva Dávidovho..." (R 1,3)

Kofko Židov však neplnilo a neplní túto úlohu? Izrael mal a má byť svetlom národov, to je symbolicky vyjadrené v sedemramennom svietniku štátneho znaku. Bol a je skutočne týmto svetlom, týmto jedinečným Božím, vyvolaným národom? I vo svojom mene - Izrael - ako jediný štát na svete hovorí o Bohu (El).

b) Pretože tí z pohanov, ktorí uverili v Pána Ježiša ako v Božieho Syna a svojho Spasiteľa, sú synovia Abrahámovi, do určitej miery plnia to, čo telesný Izrael plniť mal. Teraz oni zvestujú na celom svete evanjelium o Božej milosti, o jedinečnosti Boha pravého a živého. Teraz oni svojím životom ukazujú svetu, čo znamená Božie požehnanie pri tých, ktorí Mu slúžia. Nie je to síce viditeľné v oblasti hmotnej, ale o to viacej v oblasti duševnej a duchovnej. Kde možno nájsť pokoj, ktorý má Božie dieťa? Kde je vo svete opravdová radosť, ktorá je prameňom sily pre zdolávanie prekážok, chorôb, bolestí, všelijakých strát vykúpených? Kde je istý pohľad nádeje do budúcnosti, ktorý má spasený človek, vediaci, že v nebesiach je jeho pravý, večný domov. Takto ratolesti z planej olivy zaštepené na ušfachtilú olivu sú svedectvom pre svet, v ktorom žijeme, a to spolu s Izraelom, ale Izraelom Božím!

3. Čo znamená, že zaštepené vetvy sú vylomené a opäť vštepené vetvy prirodzené? Keď pozorne čítame túto kapitolu, potom poznáme, že ide len o výstrahu: "Nenamýšľaj si, ale sa boj!" (v. 20) Ak nezotrváš v dobrotivosti, budeš odfatý (v. 22). Z týchto slov nemôžeme uzatvárať, že príde doba, keď veriaci z pohanov budú "vylomení z olivy". Ide tu o vyjadrenie podmieňovacím spôsobom - ak by si... (Podobne je v liste Židom 6. a 10. kapitole písané o

tých, ktorí by odpadli. Čo by odpadnutie vlastne znamenalo.) Príde doba, keď Cirkev bude vzatá k Pánovi do slávy a oliva bude pozostávať iba z prirodzených vetví. Verný zostatok Izraela, ktorý bude prečistený v ohni Jákovovho súženia (Za 13,8-9), vojde do tisícročného kráľovstva. Potom sa splní, čo Pavol napísal Rimanom: "A tak celý Izrael bude spasený" (11,26). Teraz sú to jednotlivci, ktorí sú ako prirodzené ratolesti opäť zaštepení do olivy, sú veriacimi, Božím Izraelom, potom, keď príde "plnosť pohanov", (v. 25) sa naplní zasľúbenie o uzavrení Novej zmluvy a Izrael ako národ bude všepení do olivy (v. 23). Žijeme v dobe, keď tisíce Židov veriacich v Pána Ježiša ako v Mesiasa hovoria o sebe, že sú "verným zostatkom". Preto je to zvláštna doba, keď sa zvestuje "evanjelium kráľovstva" hlavne Židom. Aj my musíme zvolať s Pavlom: "Ó hĺbokost bohatstva a múdrosti a známosti Božej! Aké nevyspytateľné sú Jeho súdy a nepochopiteľné cesty Jeho!" (v. 33).

jos

Byli jsme ve

Wiedenestu...

Pravidelná misijní konference ve Wiedenestu měla letos zvlášť velký význam, protože je tomu 90 let, co byla založena (původně v Berlíně, později přemístěna do Wiedenestu nedaleko Kolína nad Rýnem). Tehdy tam v první ročníku studoval bratr F. J. Křesina, který pak užitečně působil na našem území (spolu s dalším studentem této školy J. Mrózkem). Letos tam může zase po delší době začít studovat někdo z České republiky - bratr Jaromír Andryšek z Českého Těšína.

Téma "Misijní poslání církve v dnešním sekularizovaném světě" zaujalo hosty ze všech osmnácti zemí (od Estonska a Rumunska až po Irsko a Portugalsko), kteří se tam sjeli. Mezi řečníky, kteří se zabývali tímto tématem, byli br. Summerton z Londýna a br. David Gooding z Belfastu, kterému se ve Wiedenestu pro jeho výkonnost dostalo označení "exegetický parní válec". Virtuózním způsobem nám rozčlenil a vložil epištolu Koloským, z níž nám zazářila naděje uložená v nebesích (1,5), naděje evangelia (1,23) a naděje slávy (1,27).

Velká část byla věnována zprávám z řady zemí, mezi to, co nás zaujalo nejvíce, patří například Irsko. Do roku 1970 to byla přísně katolická země, kde lidé darované Bible s výsměchem odhazovali. Několik křesťanů se však přesto modlilo, aby Bůh vrátil Bibli irskému národu. V roce 1971 se stal záruk. Začaly zde působit Emauské biblické korespondenční kurzy, které překvapivě nadchly některé z představených klášterů, a díky tomu se jim dostalo všeobecného schválení. Emauské kurzy a Bible, které jsou pro tyto kurzy nepostradatelné, se takto ohromně rozšířily nejen po celém Irsku, ale záhy i do mnoha anglicky mluvících zemí. Tak Bůh vyslyšel modlitby. Možná je to jedna z cest i pro český národ, kde práce s Emauskými kurzy již byla započata (kontaktní adresa: Emauské biblické kurzy, P.O. Box 23/1., 736 01, Havířov).

Bratr F. Marconi z Itálie informoval, jak se před několika lety začali modlit nejen za misii uvnitř Itálie, ale bratři si uvědomovali potřebu i misie v zahraničí. Krátce nato vyvstala možnost a potřeba misie mezi Albánci. Italští věřící byli tehdy připraveni. Rychle zajistili

albánský Nový zákon a kurz k Lukášovu evangeliu a dnes existuje v Tiraně a okolí několik shromáždění bratrských sborů.

Velmi zajímavý způsob evangelizace představil bratr Braas z Německa, když mluvil o "čajovém autobusu". Někde na frekventovaném místě ve městě se přistaví "čajový autobus", před ním se rozestaví stoly se slunečníky a židlemi a začne se nabízet čaj nebo káva. Vyžaduje to plné nasazení a trvalou přítomnost aspoň deseti věřících, kteří se věnují kolemjdoucím. Oslovují je například prosbou o zodpovězení anketních otázek a podle zájmu je pozvou na posezení u stolu. Večer je pak evangelizační přednáška, kam je každý pozván. Další podobnou možností je stanová evangelizace.

Mluví se však i o problémech v misionářské práci. Patří mezi ně neschopnost sboru přijmout nové lidi takové, jací jsou, aniž by se jim vytýkaly maličkosti související s nezralostí. Taková kritika je pak vyžene. Jiným problémem (uvedl jej ve své zprávě bratr Summerton z Anglie) je lpění na formách, které byly vynikající v minulosti, které však nemají žádný vztah k dnešním lidem. Jednu z příčin, proč se tam každoročně zavírá několik shromáždění, vidí v tom, že "věkem starší vůdcové nemají dostatečnou vizi a nechtějí předat uzdu mladším obdarovaným lidem. Ti pak hledají uplatnění v pomocných organizacích jiných denominací, kde jsou pro své nadšení a obdarování vítáni s otevřenou náručí."

Vyvrcholením této konference bylo představení a vyslání několika misionářů (např. do Tanzánie, Nepálu a Pákistánu). Byl u toho vždy někdo ze starších vlastního vysílajícího sboru, přečetlo se několik veršů z Písma a

s rukou položenou na rameni se starší modlil za misionáře odcházejícího do pole.

Nelze se nezmínit i o vtipném domovníkovi, který měl svá oznámení vždy okofena humornými průpovídkami, a o způsobu obsluhy v jídelně misionářské školy. Jídlo bylo připraveno na místech a podnosech na stolech a jakmile někde některá zásoba (například chleba, rýže, nebo cokoli jiného) došlo, stáčílo zvednout ruku a jedna z obsluhujících studentek okamžitě přišla a potřebné doplnila. Nebylo možné nepocítit lásku a pohostinnost domácích.

Za účastné vý

Zelený bazén

Plný radostného očekávání stojím před sklenenými dvermi, nad ktorými je nápis "Zelený bazén". "Nech sa páči, ďalej..." a už stojím v oddelení vodoliečby. Sestrička, sympatická blondína, berie môj liečebný preukaz a predpísanou frázou ma upozorňuje: "Pobyt v bazéne je 15, najviac 20 minút, ďalší prosím..." V rýchlosti som sa stačil pozrieť na štítok, ktorý informoval pacientov o teplote vody: Dnes je teplota vody 41 stupňov Celsia. Po ošistnej sprche schádzam dolu schodami - do vody spoločného bazénu. Je tu už niekoľko mužov a žien, ktorí bez pohybu stoja, sedia alebo ležia a nechajú na seba pôsobiť blahodárne účinky vody. Zaradiť som sa medzi nich. Cítim sa výborne, voda je naozaj dobrá, telo sa uvoľňuje a saje "liečivú moc". Pacienti odchádzajú a noví prichádzajú. Môj čas dávno uplynul, ale ja som to nespozoroval. Tak dobre mi je, že som zabudol na čas. Vtom sa objaví vo dverách môj "anjel strážny" v podobe sestričky, ktorá ukazuje prstom na mňa a

nazlostene kričí: "Vy ste ešte tu, rýchlo z vody von!" Svoj hnev na mňa si vylievá tak, že na plné hrdlo po chodbách kričí: "Štyridsaťpäť minút tam bol, to je hrozné, veď ho to mohlo zabiť..."

Uznan som, že má pravdu. Vďaka jej, že konala svoju zdravotnícku povinnosť svedomite... Neskoršie som sa dozvedel, že pobyt v bazéne do 20 minút je čas na uváženie, 30 minút je stav ohrozenia a 40 minút je už kritický stav. Nemusí to vždy a každému tak dobre dopadnúť, ako mne.

Dajme sa z tohoto príkladu duchovne poučiť. Vodu v zelenom bazéne chápme ako obraz mora hriechu, a pacientov ako tých, čo opustili Boha a pustili sa cestou nepravosti. Je čím ďalej viac odvážlivcov, chlapcov a dievčat z veriacych rodín, že chcú skúsiť sveta. Doma a v zbere je to vraj tak nezaujímavé, stereotypné a nudné, nemôžeme sa v ničom realizovať. Ten "anjel strážny" v podobe rodičov je nám stále v päťach. My to chceme skúsiť konečne sami, bez dozoru, veď sme už silní a máme svoje roky. S takými myšlienkami odchádzajú mnohí mladí od rodičov i keď by nemuseli. Mnohí zase síce zostávajú doma, ale chcú to tiež skúsiť sami. A tak, plní akéhosi radostného očakávania, pustia sa do samostatného života. Schádzajú po schodoch dolu do "zeleného bazéna", do mora hriechu. Ach, to je krása, to sú pocity, to je teraz život! Cítia veľké uvoľnenie tela. Nikto nás nekontroluje, nevidí, konečne sa môžeme realizovať v plnom rozsahu... Máme pred sebou "veľkú zelenú"... - cestu do zahynutia.

Ale pozor, mladí odvážlivci, predsa vás niekto vidí. Sú to oči Hospodinove, ktorý chodí po celej zemi (Za 4,10). Boh si ponechal nad vami svoj patronát. Chce vás upozorniť, že ste v mori

hriecha, že tam už stojíte, sedíte, alebo dokonca ležíte. Na hriech ste si už zvykli, je vám v ňom tak dobre, že vás už ukolísal, ubezpečil a myslíte si, že žijete život "fit", na vysokej úrovni, a zdá sa to dobré vo vašich očiach. Snáď ste už prestali vnímať aj čas. Možno ste v hriechu už tak dlho, že je to čas na uváženie, alebo je to už stav ohrozenia či dokonca kritický stav.

Milý mladý brat, sestra, snáď touto cestou na teba osobne "kričí" tvoj anjel strážny: "A ty si ešte tam? Rýchle z hriechu von, dokiaľ je čas milosti." Máš "veľkú zelenú"... - cestu k návratu, do Božej prítomnosti, do zboru, do rodičovského domu. Márnotratný syn vstúpil do seba už v kritickom čase, a bolo mu odpustené. Ty však nečakaj tak dlho, nečakaj, až budeš na dne ako on. Dnes je tvoj deň, dnes je tvoj čas, využi ho k opravdovému pokániu, návratu k Bohu, aby si v živote niečo veľké nepremeškal. *pk*

Pán Boh o výchove detí povedal:

"Slová, ktoré ti dnes prikazujem,... budeš vštepovať svojim synom a budeš hovoriť o nich, či budeš sedieť vo svojom dome, či budeš kráčať cestou, či budeš líhať alebo vstávať. Priviažeš si ich ako znamenie na ruku, budeš ich mať ako pásku na čele medzi očami a napíšeš ich na dveraje svojho domu a na svoje brány." (5M 6,6-9)

Božie Slovo nestačí hovoriť len raz za čas, ale ho treba žiť od rána do večera. Malo by sa prejavovať v našich rozhovoroch a malo by byť zdôraznené názornými príkladmi, dôkazmi, pochvalami a trestami. Dieťa veľmi pozorne počúva, aby rozoznalo, ako veľmi rodičia veria tomu, čo hovoria. Budeme sa zodpovedať pred Pánom, ako sme našim deťom povedali o ňom.

Kresťan a peniaze

Peniaze, peníze, Geld, money... Po celom svete neustále znejú tieto slová. Hovorí sa, že svet sa točí okolo peňazí. Ani kresťania sa nevyhnú oným čarovným papierom alebo minciam. Nie žeby sme túžili po nejakom bohatstve, ale peniaze jednoducho potrebujeme na krytie aspoň tých najzákladnejších potrieb, ako je strava, bývanie, odev, obuv, cestovanie, telefóny, poštovné a pod. A este je tu Božie dielo, stavby a údržby zborových domov, literatúra a mnohé iné náklady. Ako to všetko uhradiť, keby nebolo žiadnych peňažných príjmov? Našťastie, Pán Boh každému z nás dáva alebo môže dať vhodné zamestnanie, podnikanie a napokon aj dôchodky, či aspoň sociálne dávky, aby sme mali všetko potrebné k životu na tejto zemi. V nebi už peniaze potrebovať nebudeme.

Pán Ježiš asi dvanásť krát hovorí o peniazoch. V Novom zákone je vyše dvadsať zmienok o tejto téme. A to ešte nehovoríme o pojmoch ako sú bohatstvo, zlato, striebro a podobné veci, čo priamo alebo nepriamo tiež súvisí s peniazmi. Pozrime sa aspoň na niektoré kľúčové miesta v Novom zákone, aby nám bolo jasnejšie, čo a ako je to s peniazmi v kresťanskom živote.

Evanjelisti Matúš, Marek i Lukáš znamenávajú príbeh, keď poprední náboženski židovskí predstavitelia prišli za Pánom Ježišom, aby ho "nachytali" ohľadne platenia daní. Ako vieme, dane sa dodnes platia z príjmov. Nevieme, ako príjmy mal Pán Ježiš a jeho učeníci, ale nejaké peniaze mali a mal ich na starosti neskorší zradca Judáš.

Najčastejšie išlo o milodary, niečo z rybárstva alebo z drobnej obchodnej

činnosti. Dane sa vtedy platili rímskemu cisárovi. Špehúni zo židovského náboženského ústredia boli zvedaví, či je Pán Ježiš ochotný platiť cisárovi dane alebo nie. Pán Ježiš ich dokonale zaskočil. Vypýtal si od nich rímsku mincu, na ktorej bol cisárov obraz i nápis a povedal im historické slová: "Dávajte teda cisárovi, čo je cisárovo, a Bohu, čo je Božie." Týmto sa máme riadiť aj my dnes. Treba mať daňové veci v poriadku, no predovšetkým je Pán Boh a jeho dielo.

Matúš píše o známom Pánovom podobnenstve v súvislosti s peniazmi: Istý, povedzme našou rečou podnikateľ, sa chystal na ďalekú cestu a zveril svoje peniaze podriadeným. Jednému v prepočte až päťstotisíc, druhému dvestotisíc a tretiemu stotisíc. Prví dvaja získali podnikaním dvojnásobok. Ten tretí však peniažky zakopal a presne toľko isto ich potom vracal pánovi. Tí prví boli pravdaže pochválení, no tento dopadol veľmi zle. Pán používa tvrdé slová: "Ty lenivec a naničhodník! Vedel si, o čo mi ide. Mal si zverené peniaze aspoň uložiť a priniesli by mi aspoň úroky... Tohto lenivca vyžeňte do tmy!" Je to v mnohom poučné aj pre nás. Každý z nás má predovšetkým nejaký duchovný dar: slovo, modlitbu, pieseň, návštevu, písanie, remeslo a všeličo iné. Kresťan má tieto dary využívať, rozmnožovať ich a nie ich "zakopať kdesi v záhrade." Tak je to i so zverenými peniazmi. Sú známe prípady, že u chudáka - žobráka sa po jeho smrti našiel vankúš a v ňom najmenej pol miliona... Nemá to byť náš prípad. Aj peniaze sú Boží dar, ktorý je treba rozumne zveľaďovať. Aspoň ich uložiť do dobrej banky na maximálny úrok.

Je zrejmé, že Pán Ježiš nemal k peniazom nejaký priveľmi pozitívny vzťah.

Keď vysielal dvanásť učeníkov na cesty, radí im dokonca, aby si nebrali ani peniaze (Mk 6,8; L 9,3). Je známy príbeh, že v chráme poprevracal peňažníkom - vekslákom stoly.

Vedie nás to k záverom, že kresťan nemá byť priveľmi "na peniaze". Ak sa dá zaobísť bez nich, tým lepšie a už vôbec nie je správne robiť "kšefty" s peniazmi v súvislosti s Božím domom, kostolom alebo s kresťanským zhromaždením.

Kresťania v prvom storočí boli dokonca Duchom Božím vedení tak, že svoje peniaze kladli k nohám apoštolov a títo ich potom využívali pre potreby Cirkvi. Aj dnes máme v kresťanských zboroch akýchsi bratov - pokladníkov, ktorí s nimi hospodária v rámci potrieb zboru. Dnes pravda nejde o absolútne všetky peniaze, čo máme, ale iba o ich časť, koľko komu Pán dá na srdce. Spravidla by to však malo byť aspoň tých desať percent z príjmov.

Apoštol Pavol poučuje mladého Timoteja, že "koreňom všetkého zla je totiž láska k peniazom. Mnohým už uzavrela prístup k Bohu a spôsobila veľa utrpenia." Nie je to problém aj mnohých z nás? Veď pre peniaze sú rozhádané vzťahy v kresťanských spoločenstvách, rodinách, ba i v celých národoch. Peniaze v podstate nie sú zlé, sú potrebné, dokonca nutné. Zlá je iba láska k peniazom. Pozor na to! Ono to zväzda. Keď sa istého výhercu v bingu, ktorý vyhral milión, pýtali, čo ho prvé napadlo po výhre, povedal: "ako vyhrať ďalší milión..."

Napokon v 2. liste apoštola Pavla Timotejovi, tretej kapitole a v druhom verši je napísané, že "ľudia budú sebeckí a chamtiví..." Iný preklad je, že budú mať lásku k peniazom. To bude tesne pred Pánovým príchodom. Nuž,

čo záverom? Peniaze - áno, ale žiadna láska i ním, či až väšeň. jk

AUTOROVA PROSBA

Milí bratia a sestry,

dovoľujem si Vás osloviť touto formou v jednej veci, s ktorou si sám neviem dosť dobre rady. O čo ide? Nuž, krátko po "nežnej" revolúcii, keď sa odrazu naskytla možnosť aj vo veľkom tlačíť duchovnú literatúru, som sa rozhodol konečne po desiatkach rokov v totalite vydať zbierku kresťanskej poézie. Dostala názov *Pozri sa hore, človek*. Vtedy ma nenapadlo, že o kresťanskú poéziu nebude až taký zaujem a bez nejakých hlbších úvah bolo vydaných až 10 000 výtlačkov. Stálo to nemálo peňazí. Žiaľ, minula sa ani nie tretina a tak ešte tisíce tejto neveľkej knihy ležia na sklade. Je mi to veľmi ľúto a rád by som bol, aby sa táto knižka nejakou aspoň zčasti minula. Mám preto k Vám úprimnú, mimoriadnu prosbu: Objednajte si z tejto knižky aspoň 5-10 ks a potom to použite ako darček pre svojich blízkych k rôznym príležitostiam, Vianociam, ako pozornosť svojim známym a podobne. Cena jedného výtlačku je 20,- Sk (Kč). Môžete si ju objednať priamo v redakcii nášho časopisu alebo na adrese: Ján Kučera, Budatínska 21, 851 05 Bratislava, Slovenská republika. Použite na to pohľadnicu alebo korešpondenčný lístok so spätnou adresou. Obratom Vám knihu pošleme aj s podpisom a venovaním autora.

Viem, milí bratia a sestry, že je to nevšedná prosba, ale je aj mimoriadna a naviac môžete ju splniť iba vtedy, keď Vám túto vec Pán položí na srdce.

Nech Vám to Pán Boh bohatie vynahradí. Váš

Ján Kučera

Evangelium prosperity?

Není tomu tak dávno, co jsem nečekaně navštívil jeden z našich sborečků. Navštívil jsem ho proto, že mám tamější věřící ze srdce rád a toužil jsem je po delší době opět vidět.

Měli tam právě návštěvu. Zdaleka, ze zahraničí. Na to jsme si už dnes zvykli, to nás nijak nepřekvapuje. Díky Pánu za svobodu, kterou máme, že máme možnost navštěvovat sbory i v zahraničí a naopak, že bratří ze zahraničí mohou svobodně k nám. Nemusíme nikoho žádat o povolení. Pamětliv toho, že nemáme zapomínat na přívětivost k hostům, jsem se zcela samozřejmě vzdal svého "nároku" (a co-pak vůbec nějaký nárok mám?) na službu slovem a pozorně jsem poslouchal hosta. Podle předpokladu řekl řadu pozitivních věcí, sloužících k budování církve. Byla to většinou korektura a vysvětlování biblických pojmů na základě originálů Písma. Křest je opravdu ponořením a ne pokropením, křesťan nemá souvislost s křtem, ale s Kristem atd. Až potud vše v naprostém pořádku.

Přesto však jsem odcházel z tohoto shromáždění znepokojen a zneklidněn. Co bylo důvodem tohoto zneklidnění? Především to bylo několikrát opakované tvrzení, že věřící lidé by neměli být nemocní, neměli by prožívat stresy a utrpení a měli by vydělávat dostatek peněz (údajně proto, aby mohli dávat potřebným). Jinými slovy - učedník Pána Ježíše by měl být úspěšný člověk. Dále bylo zdůrazněno, že věřící lidé by neměli být "ušlápnuti", že přece nejsou žádné nuly, že jednají přece "v autoritě

Kristově". Přiznám se, právě tohle mne zarmoutilo a zneklidnilo.

Samozřejmě, koho z nás by nelákala prosperita? Kdo z nás touží po starostech a stresech? Kdo z nás se chce v nejistotě probíjet nouzí? A kdo z nás by chtěl být nemocen anebo nevyužít příležitosti, jak získat znovu ztracené zdraví? Je ale úspěšnost a zdraví spolehlivým důkazem Boží přízně a Božího požehnání?

Nemohu si pomoci, ale já to ve své Bibli čtu trochu jinak. Na mnoha místech se setkávám s utrpením jako s normálním projevem křesťanova života. Tak to prožívali apoštolové: "až do této hodiny hladovíme a žízníme, jsme skoro nazí, dostáváme rány, jsme bez domova, lopotíme se prací vlastních rukou. Když nám spílají, žehnáme, když nás pronásledují, snášíme to, když jsme haněni, domlouváme. Stali jsme se jakoby smetím tohoto světa, vyvrheli pro všechny až doposud..." (1K 4,11-13). Pavel popisuje své utrpení pro Krista velmi výstižně v 2K 11,23-28. Zde je popisována chudoba, hlad, tíseň, bití, atd.... Petr píše: "Ale budete-li snášet utrpení, ač jednáte dobře, to je milost před Bohem. K tomu jste přece byli povoláni, neboť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám příklad, abyste šli v jeho šlépějích..." (1Pt 2,20-22). Apoštol Jakub zcela samozřejmě počítá s tím, že řada věřících bude chudá (1,9) a že jejich chudoba bude jejich údělem, že budou procházet zkouškami, ve kterých se mají učit trpělivosti (5,10.11). Apoštol Jan prošel nesmírným utrpením ve vyhnanství na ostrově Patmos (viz Zj 1,9). Utrpení, chudoba, zkoušky a stresy byly také osudem věrných Božích lidí ve známém "oblaku svědků" v Žd 11, zejména v závěru kapitoly (v. 36-38). A pohlédneme-li zpět do dějin

církve: kolik věrných Božích lidí muselo projít těžkostmi, utrpením a bolestmi? Nebyli bohatí, "neprosperovali" ve smyslu dnešních "učitelů". Měli malou víru? Byla to jejich chyba? Vůbec ne! Naopak! "A tito všichni, ačkoliv se jim dostalo svědectví skrze víru, neodnesli si zaslíbení, protože Bůh PRO NÁS zamýšlel něco lepšího, nechtěl, aby dosáhli dokonalosti BEZ NÁS" (Žd 11,39-40).

Zvláštní pozornost si zaslouží otázka nemoci. Tento bratr tvrdil (a já si jeho tvrzení ověřil v osobním rozhovoru po shromáždění), že věřící lidé nemají být nemocní vůbec, a pokud jsou, pak je to jejich chyba, protože Pán chce, aby všichni byli zdraví. Nemají víru, nevěří a neposlouchají Pána. Věřící mají pověřeni samotného Pána, aby šli a uzdravovali nemocné a vymítali ďábly (Mt 10,8, L 9,2). To zní velmi duchovně. Když si ale pozorně čtu uvedený text v Bibli, vidím zcela zřetelně, že toto jedinečné zmocnění bylo v souvislosti s hlásáním evangelia "království" (L 9,2) a týkalo se výslovně Izraele (Mt 10,5.6), ne pohanů! V závěrečném vyslání ke všem národům (Mt 28,18-20, Mk 16,15-20, L 24,45-50, Sk 1,6-9) se už toto pověření neopakuje, i když dle Markova evangelia jsou tyto jevy popsány jako průvodní znak, který se ostatně doslova naplnil již v první církvi v knize Skutků. Průvodní jev však zůstává jen průvodním jevem, nikoliv pověřením! Jsem plně přesvědčen o tom, že Pán Bůh může i dnes uzdravit stejně jako dříve, za dob Pána Ježíše a apoštolů. Ale uzdravení je vždy záležitostí Boží svrchovanosti, ne našich představ či dokonce naší vůle. Máme plnou svobodu prosit za naše nemocné. A náš Pán naše upřímné prosby zcela určitě slyší a zcela určitě nám dá to nejlepší. Ale to

nejlepší nemusí být nutně odstranění nemoci. Tvrzení, že všichni věřící musí být zdraví, není biblicky odůvodněno a je to jen lidské tvrzení. V Bibli je nikde nenajdete. Kdyby toto tvrzení bylo pravdivé, nechápu pak, proč apoštol Pavel, který jednal "v autoritě Kristově" nepochybně mnohem přesvědčivěji než všichni novodobí "apoštolové", radí Timoteovi, svému "milovanému synu ve víře": "Nepij už vodu, ale kvůli svému žaludku a svým častým nemocem užívej trochu vína" (1Tm 5,23)? Proč pak témuž Timoteovi píše: "Trofima jsem nechal nemocného v Milétu" (2Tm 4,20), místo aby oba uzdravil. Pro mne je jen jedno vysvětlit: Pavel sice jednal "v autoritě Kristově" (chceme-li použít tento výraz), ale jednal tak zároveň v pokoře a s Boží bázni, která všechno v dětské důvěře předává Otci a nechává jednat jej, jak On uzná za vhodné.

Toto tvrzení v sobě skrývá obrovské nebezpečí, které si většina "uzdravovatelů" možná ani neuvědomuje, které však existuje. Jde o nedozírné následky a škody v duších těch, jimž se slib uzdravovatele nesplnil. Prožívají obrovská traumata, deprese a pochybnosti. Víme o případu jedné babičky, věřící ženy, která žila vyrovnaným životem a těšila se v Pánu. Do doby, než jí jistý "léčitel" slíbil, že ji uzdraví ve jménu Pána Ježíše. Babička upřímně věřila a dělala, co se po ní chtělo. Výsledek však byl špatný. Léčitel pak klidně odejel léčit jinam další "potřebné", klidně spánkem spravedlivých, ale tato babička ne. Ta se od té doby trápí pochybnostmi, zda je opravdu věřící a zda nezahyne na věky.

Vím, že zdraví je nesmírně cenná věc, které si všichni velmi vážíme, a že člověk udělá vše pro to, aby si je udržel. Ale zdraví není to nejcennější a

nejdůležitější. Pán Ježíš sám říká (v souvislosti s pokušením) že "je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo odešlo do gehenny" (Mt 5,29.30). To nejdůležitější je hledat Boží království a jeho spravedlnost. A o ostatních věcech Pán ví - a ve své milosti nám jistě dá to nejlepší.

Cítím svou povinnost se k této záležitosti vyjádřit. Evangelium prosperity se šíří nesmírně rychle. Proniká, protože je lákavé, je atraktivní. Slibuje zdraví, úspěch - ale - na této zemi. Odvádí pozornost od toho nejdůležitějšího - od věčnosti, od toho, aby se řešily právě ty věci, které se týkají věčnosti a duchovního života, vnitřního člověka, nikoliv jen jeho těla. Místo pokory a pravého hlubokého pokání s proměnou mysli se nabízí falešné sebevědomí, místo toho, abychom "zemřeli s Kristem" a "mrtvili" svou tělesnost, se nám nabízí seberealizace. Proto je evangelium prosperity zdeformovaným, posunutým "jiným" evangeliem. A co o tomto "jiném evangeliu" říká Písmo? Přečtete si Ga 1,6-9. Jsou to velmi tvrdá slova, která bych se nikdy neodvážil na kohokoliv vztáhnout. Ale v Bibli jsou a zcela nepochybně platí - pro nás pro všechny, abychom se úzkostlivě varovali něco překroutit a posunout, uchýlit se napravo nebo nalevo. Kéž nám Pán Bůh dává milost a především Boží bázeň, protože jen ta je počátkem pravé moudrosti. Abychom se dokázali v dnešní složité době správně orientovat a počínat si moudře, tak abychom mohli skutečně, nejen zdánlivě, prospívat milostí před Bohem i lidmi. tp

Ač tělo i srdce mé hyne, skála mého srdce, a díl můj Bůh jest na věky.

Žalm 73,26

Podobnost čistě náhodná?

Před nějakým časem jsem se zúčastnil bratrské porady. Mluvílo se o různých věcech. Při uvažování jednoho biblického textu jsme narazili na problém. Jeden bratr tehdy povstal a na základě jazykového rozboru a srovnání rukopisů dokázal, že věc se má tak a tak. Vzápětí povstal jiný bratr a řeč toho předchozího úplně shodil. Zajímavé byly jeho argumenty. Nepamatuji si vše slovo od slova, proto budu velmi nepřesně parafrázovat:

"Takové pitvání Bible je velmi nebezpečné. To dělají teologové a kam se dostali! Používat řečtinu a výklady pojednávej k jednomu: Známost nadýmá. Pozor na to, bratři. Takové věci nejsou důležité. Není potřebné dělat takové hluboké rozbor. Důležitá je totiž láska! Pravda bez lásky není možná. A ta láska, to je Fp 2,6-11..." Následovala citace textu. Potom bratr pokračoval: *"Takovou mysl máme mít, o to se máme snažit. Mít druhého za důstojnějšího, být jako náš Pán..."*

Už tehdy jsem nesouhlasil s tímto demagogicko-emocionálním vystoupením. Ale pravý šok jsem zažil včera. Jeden přítel mě požádal, abych s ním navštívil přednášku Církve sjednocení, Moonovy sekty, která je jednou z nejnebezpečnějších sekt na světě. Moonisté popírají božství Pána Ježíše, tvrdí, že Ježíš nespínil svůj spasitelný úkol, a proto Bůh poslal Mesiáše, Pána Druhého příchodu, kterým je korejský reverend Moon. Moon je bez hříchu, je vtělením božství (jako byl Ježíš) a přišel ve svém druhém příchodu pro lidstvo jako Mesiáš.

Ve studijním centru, kam jsme byli pozváni, jsme vyslechli úvodní z trojice přednášek, jimiž sekta loví své nové

členy. Přednáška byla z biblického hlediska úplně zcestná, ale uvědomil jsem si, že kdybych byl dvacetiletý student s ne příliš dobrým rodinným zázemím a byl bycho zrovna v ne zcela dobrém psychickém stavu, že by mě mohli velmi snadno dostat.

Po přednášce jsme začali s našimi hostiteli mluvit. Byli opravdu velmi milí a snažili se, aby se vyhlíželi. Sám jsem však začal mluvit o Moonovi. Potvrdili mi, že oni se všichni klaní tomuto "Velkému Otcí", neboť nikdo tak nenasledoval Ježíše jako on. Citoval jsem Kristova slova: "Pánu Bohu svému klaněti se budeš a jemu samému sloužití budeš." Poukazoval jsem jim na Bibli jako pramen pravdy, jako jediný zdroj poznání o Bohu. Jeden z nich mi na to řekl slova, jež mne ohromila:

"Bible je dobrá, ale není to to nejdůležitější. Nejdůležitější je láska! Každý čte Bibli a přitom je tolik výkladů. To napáchalo jen škodu. Ježíš ale řekl: Vezmi svůj kříž a následuj mne. My musíme následovat Ježíše, prokazovat lidem lásku. Musíme se snažit být stejní jako on."

Celou noc o tom přemýšlím. Náboženská omáčka, sentiment, pocit Boží přítomnosti, láska, snaha po napodobení Ježíšova života, sbratření, hluboká lítost nad vlastní špatností a očištné sebevydání ve službě jiným - toto vše krásné je pouze **satanský podvod a nic jiného!** Stejně podvodné je to od křesťana i od Moonisty.

"Místo štítu a pavězy budeš mít pravdu jeho" říká Žalm 91. Bratři a sestry, nenechme se oklamat podobnou pravdě řečí. Dáblu nevadí láska, ale bojí se **pravdy**. Ježíš je pravda. Je to blud, když někdo říká, že pravda je láska a láska je pravda. Nejprve musí být pravda, aby mohla být láska. Ne

naopak. Zpytujeme Bibli. Zkoumejme ji, přemýšlejme nad ní. Slyšíme-li hodinové kázání, které nevychází z textu Písma a Bibli používá pouze jako doklad vlastních myšlenek, odmítám je jako manipulativní. Všimněme si, kolikrát je v Novém zákoně řečeno, že něco je "podle Písma", "aby se naplnila Písma", "o němž psal Mojžíš a proroci" a podobně. Zůstáváme i my pouze v tom, co je v Písmech. Jinak se nám může stát, že dopadneme jako Kain - ctil Boha, ale podle svých představ. Stal se z něho první vrah v dějinách a tato vražda byla vraždou náboženskou. A Kainův duch nás ohrožuje stále. pva

Existuje spravedlnost?

"Neexistuje vůbec žádná spravedlnost..." (Friedrich Nietzsche)

Z pohledu současného člověka, který vidí kolem sebe jen samé války a utrpení, je tato myšlenka pravdivá. Na tomto světě opravdu nikdy nenastane spravedlnost, jestliže lidé budou myslet sami na sebe a budou se mezi sebou navzájem zabíjet. Vždyť každou hodinu umírají na operačním stole stovky dětí, které se ještě nenarodily.

Lidé žijí na tomto světě proto, aby zde pracovali a spravovali ho. Jak řekl Bůh: *"Plodte a množte se a naplňte zemi."* Už na začátku, když byl Adam a Eva v ráji, Bůh jim řekl: *"Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez."* Ale Adam a Eva neposlechli Boha a svedeni hadem, jedli. A tak Bůh vyhnal člověka ze zahrady v Edenu. A tady je počátek lidské chamtivosti a neposlušnosti. Od té doby člověk nikdy nespáčil Boha a žije ve stálém strachu, starostech a hříchu.

Lidé proti sobě válčí, aby mohli mít více peněz a zvětšili svůj majetek. Ale to jim nestačí! Technický pokrok se dostal na takovou úroveň, že stačí jen jeden člověk, aby zničil pomocí atomové síly celý svět. Lidé si toto začali uvědomovat a vytvořili organizaci pro zabezpečení světového míru. Ale války a nepokoje pokračují dále. Stále více lidí umírá, protože nemají co jíst nebo jsou nemocní chorobou, která se nedá vyléčit. Mnoho lidí se snaží o udržení míru a o ukončení těchto nesmyslných válek, ale jsou to jen lidé, kteří mají omezené možnosti. Jejich zákon a spravedlnost vytvořili a vykonávají opět jen lidé, a proto se nemohou stále domluvit.

Naštěstí existuje kniha, která je plná spravedlnosti, protože ji vytvořil Bůh. To on zjevoval a říkal starým prorokům, co mají psát. Ano, tuto knihu napsali lidé, ale jejich myšlenky řídil Bůh. Největší z těchto proroků byl Izajáš, který také napsal: *"Jenom Hospodin je spravedlnost a moc. Já Hospodin vyhláším spravedlnost, prohlašuji právo."* A právě v Něm jsem našel smysl svého života. Protože jsem poznal, že se nedá nic dokázat silou, ale jen spravedlností, která je v Bohu.

Můžete se nyní zeptat: "Kde najdu toho Boha, který je živý? Ať se mi ukáže!" Bůh se zjevil ve svém Synu, který žil na tomto světě před dvěma tisíci lety. Jeho jméno bylo Ježíš Kristus. Byl to člověk, který učil o právu, spravedlnosti a lásce mezi lidmi. Měl i své učedníky, kterým jednou řekl: *"Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne."* Protože jeho poslání bylo, aby zjevil lidem vůli svého Otce. A tato vůle byla, že musí být obětován proto, aby ti, kteří v Něho uvěří, mohli žít pokojným a spravedlivým životem.

Ovšem zde se objevuje velice zajímavá otázka: "Když tedy Bůh existuje a je tak spravedlivý, proč tedy dovolí, aby vznikaly války?"

Bůh není bohem zmatku a nikoho nenutí, aby ho poslouchal. Protože kdyby všichni lidé poslouchali Boha a jednali by podle Božího zákona, nikdy by nic takového neudělali. Ale lidé jsou daleko od Boha a jdou si svou cestou, která je plná hříchů a nepravostí. Každý si tak vytváří své právní normy a zákonitě musí dojít mezi lidmi ke konfliktu.

Je jen málo lidí, kteří se řídí Božím zákonem, kterým je láska. Mají ve svém srdci klid a pokoj, který nemůže dát tento svět. Tito stále více poznávají ve svých životech, že nic se neděje náhodou. Ani to, že nyní mohou žít a pracovat.

Jako příklad veliké Boží milosti a spravedlnosti můžeme uvést osud národa, který je Bohem vyvolený. Jsou to Židé, kteří žijí na území Palestiny, u řeky Jordánu. Tento národ si před pěti tisíci lety Bůh vyvolil jako svůj lid, který ho bude poslouchat a bude mu obětovat. Po celou tu dlouhou dobu je ochraňoval, dával jim Zákon a přikázání, podle kterých se měli řídit. Ochraňoval je od všech nepřátel a ze všech válek vyšel jako vítěz. V roce 70 našeho letopočtu Římané zbořili jejich chrám a Židé byli rozehnáni do celého světa. Dva tisíce let žili v cizích zemích po celém světě, dokud se nenaplnilo slovo Hospodinovo: *"Potom vás opět shromáždím z celého světa ve vaší zemi."* A toto proroctví se naplnilo v roce 1948, kdy vznikl nový stát: Izrael, který je "perlou v arabské poušti". Je to neuvěřitelné, že tento národ si zachoval po mnoha pronásledováních a pogromech svůj jazyk, zvyky a víru v Boha, v Jeho slovo a spravedlnost.

KTO NAPÍŠAL KNIHU GENESIS?

Táto otázka oddávna zamestnávala skúmateľov Biblie a osobitne tejto jej knihy. Sú v podstate tri názory na vznik knihy Genesis.

1. Knihu napísali rôzni autori po Mojžišovi

Najmä kritici Biblie a tzv. liberálni teológovia hlásajú teóriu, že Genesis napísalo viac neznámych autorov v neskorších dobách izraelských dejín - od čias kráľa Ezechiáša po kňaza Ezdráša. Podľa nej títo pisatelia zozbierali rôzne staré, ústne odovzdávané správy - legendy, a to nielen izraelské, ale i egyptské, babylonské aj iné a vydali ich v podobe knihy Genesis. Aby knihe dodali náležitú vážnosť, prehlásili za jej pôvodcu svojho veľkého zákonodarcu - Mojžiša.

To je tzv. "dokumentárna hypotéza" (domnienka), ktorú takíto teoretici použili nielen na Genesis, ale i na ďalšie knihy Starého zákona. V autorstve Genesis uvažujú niekoľko časových vrstiev podľa predpokladaných pôvodcov jej jednotlivých častí. Tak predpokladajú a datujú tzv. "jahvistický dokument" (okolo r. 850 pr.Kr.), "elohistický dokument" (750 pr.Kr.), "deuteronomistický dokument" (620 pr. Kr.) a "kňazský dokument" (500 pr.Kr.).

Takúto teóriu sa jej prívrženci pokúšajú zdôvodniť osobitnosťami jazyka a slohu jednotlivých častí knihy, ako aj zmienok o zvykoch a kultúre ľudu. Skutočným dôvodom je však ich základný súhlas s evolucionistickou teóriou vývoja človeka. Tzv. "biblickí kritici" boli a sú presvedčení, že človek dospel k stavu kultúry, opísanému v Genesis, až oveľa neskôr a že ani Mojžiš nemohol

napísať Genesis. Niektorí z nich dokonca tvrdili, že najmä obsah prvých 11 kapitol knihy Genesis bol odvodený z mýtov starých Babyloncov.

Tieto evolucionistické predpoklady sa vo svetle všetkých doterajších archeologických vykopávok ukázali byť úplne falošnými a boli nimi naprosto vyvrátené. Súčasní archeológovia uznavajú, že vykopané pamiatky o kultúre ľudí v dobách Genesis prinajmenšom od čias Abraháma súhlasia so správami v tejto knihe. Žiadne vykopávky neprotirečia jej údajom, všetky potvrdzujú jej správu ako celok a mnohé z nich aj v podrobnostiach.

Podobne početné jazykovedné štúdie prvotriednych učencov opakovane potvrdzujú, že reč knihy Genesis je rečou Mojžišovej doby a nie nejakej pozdnejšej. Moderné vedecké výskumy takto vyvrátili predpoklady "dokumentárnej teórie", ktoré vzišli z evolucionistických predsudkov jej pôvodcov. Moderní vedci-kreacionisti zavrhnú predpoklady "evolučnej teórie" ako takej. Dnes je nazhromaždené veľké množstvo vedeckého materiálu, ktoré platne podporuje "vedecký kreacionizmus" (teóriu o vzniku sveta a človeka stvorením) a niet viac skutočne vedeckej základne pre evolucionistické zdôvodnenie teórií "biblickej kritiky".

Z dobrých dôvodov môžeme knihu Genesis považovať za spoľahlivú, čo sa týka jej správy, autorstva i zachovania jej obsahu v priebehu stáročí.

2. Mojžiš ako autor

Väčšina biblických učencov v minulosti mala za to, že knihu Genesis napísal Mojžiš. Tento všeobecný názor zjavne zdiedal aj sám Ježíš Kristus.

GENESIS

úvahy nad knihou počiatkov

Je však otázka akým spôsobom *Mojžiš prijal a ďalej odovzdal obsah tejto knihy*. Sú tri možnosti:

A. Prijal ho ako priame zjavenie od Boha, ktoré potom vyjadril vlastnými slovami.

B. Prijal ho z ústneho podania (tradície), odovzdávaného cez stáročia z otca na syna a napísal ho pod vedením Svätého Ducha.

C. Prevzal prv napísané správy, urobil z nich výber a usporiadal ich do konečnej formy, vedený Svätým Duchom.

Použitie prvých dvoch spôsobov nemá vzhľadom k rozprávačskému slohu knihy obdobu v Biblii. V nej vidíme, že priamym diktovaním vznikli len zákony a nariadenia v Mojžišových knihách. V niktorej zo spomínaných vyše 200 zmienok z Genesis v Novom zákone nie je výslovne uvedené, žeby Mojžiš bol jej pôvodným, prvotným autorom. Ústne podanie zase nie je spoľahlivé vzhľadom na veľké možnosti skreslenia správy pri jej prijímaní a odovzdávaní mnohými ľuďmi.

Uspokojujúce je vysvetlenie, že *Mojžiš*, ktorý ako prvotný autor napísal Exodus, Leviticus, Numeri a Deuteronomium (2.-5. knihu Mojžišovu), *zozbieral, upravil a vydal písomný materiál, ktorý sa stal obsahom knihy Genesis*. Tento spôsob nezmenšuje inšpiračnú činnosť Svätého Ducha, ktorý Mojžiša neomylnne viedol pri výbere a úprave materiálu a zostavení knihy. I takto je primerané zahrnúť Genesis medzi Mojžišove knihy ako jednu z nich.

3. Zozbieranie správ patriarchov

V tomto výklade uvažujeme, že *Mojžiš* zozbieral a vydal písomné správy patriarchov, odovzdávané z otca na syna v línii patriarchov, uvedenej v Genesis. Tieto správy boli zachované na kamenných alebo hlinených tabuľkách.

On ich upravil, pridal vlastné vysvetľujúce poznámky a zostavil do doby, akú poznáme z knihy Genesis.

Je pravdepodobné, že tieto pôvodné dokumenty môžu byť poznané podľa kľúčového vyjadrenia "*Toto sú rody...*" Slovo "*rody*" je prekladom hebrejského "*toledot*". Toto slovo možno preložiť tiež ako "pokolenia", "počiatky", ale aj "príbehy" (kral. prekl. 6,9 a 37,2) alebo "dejiny". V knihe Genesis sa uvedené vyjadrenie opakuje 11-krát (kap. 2-37). Z rozboru knihy vyplýva, že toto vyjadrenie sa nachádza na konci časti knihy, na ktorú sa vzťahuje a ktorá je celá uvedená pred ním. Sledujme tieto časti v knihe Genesis!

1. "*Dejiny nebies a zeme*" (1,1-2,4) zahŕňajú pôvodné Božie stvoriteľské dielo v šiestich dňoch. Mohli byť napísané priamo Bohom a dané Adamovi alebo Bohom Adamovi zjavené a ním napísané.

2. "*Kniha dejín Adamových*" (2,4b - 5,1), napísaná Adamom, opisuje záhradu Éden, pokušenie a pád, príbeh Kaina a Ábela. Slovo "kniha" potvrdzuje, že prvotná správa bola napísaná a nie iba ústne odovzdaná (porovnaj Mt 1,1).

3. "*Dejiny Noachove*" (5,1b-6,9). Patriarcha Noach napísal správu o predpotopnom svete a o rýchlej porušenosti ľudí v ňom.

4. "*Dejiny synov Noachových*" (6,9b-10,1). Noachovi synovia mohli napísať alebo prevziať od otca správu o pripravách na záchranu pred potopou a jej priebehu. Sami iste opisali popotopný svet a Noachovo proroctvo o nich a ich potomkoch.

5. "*Dejiny Semove*" (10,1b-11,10). Sem mohol napísať o zmätení jazykov, o rozdelení Noachových potomkov na jednotlivé rody a ich rozídení sa po svete.

6. "*Rody Térachove*" (11,10b-11,27) sú veľmi stručným záznamom, ktorý obsahuje iba semitskú líniu od Sema po Téracha.

7. "*Dejiny Izákove*" (11,27b-25,19) tvoria dlhý záznam, obsahujúci mnoho podrobností z Abrahámovho života. Izák zrejme zahrnul do tohto záznamu i "*rody Izmaelove*".

8. "*Dejiny Jakobove*" (25,19b-37,2) obsahujú pozdejšie udalosti Izákovho života a jeho vlastný životný príbeh. Jakob zahrnul do svojej správy tiež dva záznamy svojho brata Ezava (kap. 36). Oddiel 36,31-39 možno považovať za neskorší Mojžišov dodatok.

9. "*Dejiny synov Jakobových*" (37,2b - 2M 1,1). Slovo "*rody*" je v 2M 1,1 nahradené slovom "mená", ale zmysel vyjadrenia je rovnaký ako predtým. Dlhý záznam obsahuje príbehy Jozefa a jeho bratov v pozdnych rokoch Jakobovho života.

Takto je pravdepodobné, že *knih Genesis bola pôvodne napísaná očitými svedkami udalostí, ktoré opisuje* - najskôr na kamenných alebo hlinených (alebo obojakých) tabuľkách. Bola to v tých dobách bežná prax uchovávanía dôležitých záznamov, ako to potvrdili mnohé vykopávky. Tieto tabuľky boli odovzdávané z otca na syna, až prišli do Mojžišových rúk. Mojžiš z nich urobil výber, upravil ich, pripojil svoje dodatky a poznámky a tak vznikla kniha Genesis, ako ju poznajú čitatelia Biblie.

3. SPÔSOBY VÝKLADU KNIHY GENESIS

Mytologizujúci (zbáňňujúci) výklad uplatňujú niektorí vykladači najmä na prvých 11 kapitol Genesis. Popierajú ich historickosť, *osoby a udalosti* v nich nepovažujú za skutočné, historické, ale za *vybájené*. Považujú ich len za bájne typy, zastupujúce skupiny ľudí alebo

celé ľudstvo a za obrazy duchovných skúseností ľudí. Takýto výklad musia úprimne veriaci kresťania, vážni skúmatelia Biblie rozhodne zavrhnúť.

Algorický (inotajný) výklad používa napr. apoštol Pavel v Ga 4. Pre neho boli Abraham, Sára, Hagar, Izmael a Izák nepochybne *skutoční ľudia*. Práve zo *skutočných príbehov* ich života vyvodzuje *duchovné pravdy*, platné o Izraelovi a o Cirkvi.

Typologický (predobrazný) výklad taktiež uznáva historickosť knihy Genesis a vidí v *jej skutočných osobách a udalostiach predobrazy* novozákonných skutočností. Príklady: Adam - Kristus, Eva, Rebeka - Cirkev, Abraham a Izák - Otec a Syn, Jozef a jeho bratia - Kristus a Izrael.

Historicko-teologický výklad zdôrazňuje v prvom rade *dobový, historický význam* osôb a udalostí knihy Genesis z hľadiska Božích úmyslov so svetom ako celkom, so skupinami ľudí aj s jednotlivcami. Popritom uvádza i *typologické ilustrácie a alegorické aplikácie* (využitia), keď sú príbehom vlastné. Takýto spôsob výkladu bude použitý v ďalších úvahách tohto seriálu.

spr. jh

Biblická údolí:

1. Achor - údolí hříchu (Joz 7,26)
2. Elah - boj a víťazství (1Sa 17,2.3)
3. Eškol - ovoce a vlastníctví (4M 13)
4. Aialon - božský zázrak (Joz 10,12)
5. Moruší - požehnaní (Ž 84,7)
6. Stínu smrti - jistota (Ž 23,4)
7. Jozafat - rozhodnutí a soud (Jl 3,2)

Pouště jako místa přípravy:

1. Mojžiš na poušti (2M 3,1)
2. Eliáš na poušti (1Kr 19,4)
3. David na poušti (1Sa 26,3)
4. Jan Křtítel na poušti (Mt 3,1)
5. Pán Ježíš na poušti (Lk 4,1)
6. Pavel v Arabii (Ga 1.17)

Tak jsme je znali

František Krejčí
(10.1.1891-14.6.1944)

Stejně jako pro řadu jiných obyvatel Plzně bylo i pro bratra Františka Krejčího spojeno jeho civilní zaměstnání se Škodovými závody. Ve dvacátých letech pracoval jako vedoucí mistr v nářadovně tohoto strojírenského kolosu. Mezi mnoha zaměstnanci byl také jeden věřící soustružník, který při vhodné příležitosti pozval Františka Krejčího k návštěvě shromáždění. Onen soustružník se jmenoval František Křesina a my jej známe především jako vydavatele časopisu "Ze slov pravdy a lásky". Shromáždění se konalo v místnosti, která sousedila s bytem rodiny Kovářových (rodičů sestry Drahomíry Zemanové). Netrvalo dlouho a svědectví o spasení vírou v Pána Ježíše Krista přineslo ovoce v podobě obrácení manželky Františka Krejčího. Ten přijal Pána Ježíše jako svého Spasitele o týden později. V rodině začal nový život.

Po čase se stal bratr Krejčí obchodním zástupcem Škodových závodů a vzhledem k charakteru svého zaměstnání se v roce 1933 přestěhoval s manželkou a třemi dětmi (dcera Libuše provdaná Štanclová a synové Daniel a Jiří) do Brna. Byl znám ve všech shromážděních na Moravě i v Čechách, protože časté služební cesty podnikovým vozem mu umožňovaly návštěvy jak shromáždění, tak jednotlivých věřících. Měl vzácný dar potěšování a povzbuzování ve víře. Nezřídka to byla nejen slovní, ale také praktická hmotná pomoc, kterou spoluvěřícím poskytl.

Řadu let byl pokladníkem brněnské-

ho sboru a velmi intenzívně se angažoval při organizování konferencí a shromáždění lásky - agapé. Kontakty s rodinou Kovářových, které vznikly při prvních návštěvách v plzeňském shromáždění se přenesly také do Brna. Blízkými přáteli byly rodiny bratra Jana Zemana a Otto Zeisla (později Záleský). S bratrem Zeislem připravili sociální program pro sbory pod názvem "Ozdravovna". Spočíval ve vybudování domova pro staré věřící lidi (dnes bychom jej nazvali Domovem důchodců). Mnoho sborů z celé republiky přispívalo finančními prostředky na uskutečnění této myšlenky. Když došlo k obsazení Československa Němci, nemohl být úmysl realizován a nastrádané finanční prostředky byly použity jiným způsobem, např. k vydání zpěvníků "Písne staré a nové", duchovní literatury atd.

V roce 1941 prožil v Plzni první nálet spojeneckých letadel na Škodovy závody. Přestože nebyl zraněn, dotkly se jej prožitě hrůzy náletu způsobem, který měl za následek mozkoovou příhodu, která se později 13x opakovala. V roce 1944 jej Pán při čtrnáctém záchvatu povolal do svého království.

Bratr František Krejčí byl důsledným zastáncem zdravého učení Božího slova. Byl pro svůj zdravý a zásadní postoj respektován při řešení problémových situací ve sborech i v rodinách věřících. Miloval studium Bible a prosazoval jasný a srozumitelný výklad Božího slova. Odporoval projevům nestřízlivosti, farizejství a násilného manipulování Božím slovem.

Ovoce pak spravedlnosti v pokoj rozsvítá se těm, kteříž pokoj působí. (Jk 3,18)

Jiří Krejčí st., Ascholding, SRN

O manželství se toho už napsalo hodně. Méně se však připravují mladí lidé na eventualitu "A co když zůstanu sám?" Mnohdy ji berou jako ctnost z nouze - co nadělám, když jsem zůstal(a) na ocet? A přitom si neuvědomují, že i tento stav může být požehnáním nejen pro něj samého, ale i pro lidi kolem, ba že to dokonce může být Boží vůle právě pro náš život, abychom mohli lépe a účinněji sloužit svému Pánu, než když jsme zatíženi přizemními pozemskými starostmi o své nejbližší.

Rady apoštola Pavla v 1K 7 zahrnují svobodné, vdané, ženaté, muže i ženy. Písmo bezpochyby vyzdvihuje manželství jako vyvrcholení pozemského života. Nový zákon však věnuje pozornost i věřícím, kteří zůstanou bez životního partnera.

Pokud se někdo vzdá manželství, jedná biblicky. Celá záležitost však není černobílá. Někdo má strach z nesprávné volby partnera, jiný je jednoduše pohodlný, u žen většinou dochází k tomu, že nezareagují na první nabídku a zůstanou bez další příležitosti. Ale Písmo mluví o těch, kteří se neoženili či nevdaly pro království nebeské (Mt 19,

12). Stejně místo sice mluví o dvou skupinách lidí fyzicky a psychicky nezpůsobilých pro manželství, ale i oni nakonec přijímají svůj stav ne jako ztrátu, nýbrž jako zisk v očekávání velkých věcí, které Bůh jejich prostřednictvím vykoná.

Co soudí církev o svobodných bratřech a sestřích dnes? V rozporu s biblickou výpovědí klademe dnes manželství výše než stav svobodný. O křesťanských rodinách se hovoří jako o pilířích sboru. Svobodné zůstávají pouze občas ženy, protože ve sborech převažují. Většinou takové sestry litujeme, aniž bychom si uvědomili, že i to přichází z Boží ruky. Svobodní muži jsou naprostou výjimkou. V prostředí, kde převládají ženy, se nelze neoženit. Pro mnohé mladé lidi je nepředstavitelné žít sám. Mladí křesťané proto uzavírají rychle a nerozvázně manželství, často tak chtějí i legálně prožívat pohlavní život. Mnohá mladá manželství pak procházejí brzy vážnou krizí.

Nový zákon i zkušenosti z církevní historie mluví o něčem jiném. Předně mnozí byli svobodní. Nejen apoštol Pavel, ale třeba i John Nelson Darby. Možná jste četli některou z povzbuzujících knížeček Williama MacDonalda, aniž jste tušili, že jsou z pera starého mládence. 7. kapitola 1.Korintským je dobrým průvodcem pro vstup do celé problematiky. Hned na začátku se dočteme, že je možné se neoženit (v.1), pokud je člověk schopen se ovládnout (v.2). Dále apoštol Pavel vybízí, aby všichni lidé byli jako on, tj. bez ženy, dodává však, že je to možné, je-li k tomu člověk obdarován (ve verši 7 je použito řecké slovo *charisma*). Základním vodítkem pro správné rozhodnutí je přítomnost či nepřítomnost milosti k ovládnutí pohlavní touhy (v.9). Z celé

"Daar zijn geen grenzen"

Ve dnech 13.-23.9.1995 proběhlo opakované turné pěveckého sboru Živá píseň z Těšínska v Holandsku. Téměř dvouhodinový program, v němž byly vyváženě zastoupeny jak skladby současných křesťanských autorů, tak i klasická hudba (G. Verdi a G.F.Händel či B. Smetana, Vačkář nebo E. Suchoň). Nechyběly v něm také dvě holandsky zpívané křesťanské písně. Vše pod taktovkou bratří Oty a Rostislava Zabystranů a za doprovodu Simony Gallové.

Koncert zorganizovali bratří v Holandsku. Zajistili nám ubytování, stravu a zpestření několika výlety po jejich vlasti. Závěrem koncertů proběhly sbírky, jejichž výtěžek šel na charitativní účely na stavby bratrských sociálních zařízení, mj. i jako pomoc bratřím ve Zvolenu při výstavbě domova důchodců Elim.

Téma koncertů na informačních letáčcích a programech znělo: "Daar zijn geen grenzen" (dár zejn chejn chrencen) - "zde není hranice" (Ježišovy mocí), což je refrén jedné holandské písně. Boží lid nedělí hranice ani politické, ani geografické, ani etnické či kulturní nebo jazykové (a nemusí ani denominační!). Pro krev Kristovu a jeho smrt na kříži jsme se stali jedním tělem, jeho církví.

Tolik oficiální zpráva. Rádi bychom však uvedli z tohoto turné několik postřehů, které se nám vryly do paměti.

Aby bratří motto koncertu umocnili (a aby se snížily náklady), zajistili nám ubytování v rodinách, takže jsme mohli poznat život v nádherně čistých a upravených městečkách nejen na ulicích, ale i uvnitř maličkých domečků s neodmyslitelnou zelení. A protože většina bratří mluvila jen holandsky, domlouvali jsme se, jak jsme uměli. Nutno však říci, že na nedostatek komunikace si nikdo nenaříkal. Holanďané konstatovali dvě české (a také slovenské) zvláštnosti: Vyzouvají se při vstupu do domu a jejich ženy mají jiné příjmení než jejich manželé.

Na hraničním přechodu v Ter Apelu nás čekal bratr Jan Mulder s autem a doprovodil nás až do Staadskanaalu. Ve sborovém domě "Rechobot" (holandské bratrské sbory mají zpravidla biblická jména) už na nás čekali naši hostitelé. Této akce se zúčastnili i věřící z jiných společenství - a bratří pro ně tuto novou zkušenost hodnotili velmi pozitivně. Následujícího dne jsme cestovali na celostátní setkání bratří ve Voorthuizenu. V průčelí městské haly byl obrovský nápis: "Één thema: Leven in verwachting in gemeenschap met de Heer" (Jedno téma: Život v očekávání v obecenství s Pánem). Byla to evangelizační konference, kde se hodně společně zpívalo, vystupoval zde kromě těšínského sboru také sólový zpěvák br. Peter Kits, měly tu své vystupení

i děti. V neděli jsme prožili společnou Památku Páně v "Rechobotu". Tato chvíle, kdy jsme společně lámáním chleba a pitím z kalichu slavili ač různými jazyky, ale jedním srdcem svého Pána, je okamžikem, na který se nezapomíná.

Odpoledne nás hostitelé zavezli na výlet do vojenské pevnosti "Vesting Bourtage". V pondělí odpoledne jsme navštívili bývalý sběrný tábor Westerborg, kam nacisté svázeli Židy z celého Holandska a odkud je odváželi nákladními vlaky do vyhlazovacích táborů v Ravensbrücku či Osvětimi.

Při přejezdu do den Helderu jsme se zastavili v Naardenu. Naarden byl významná vojenská pevnost s mohutnými valy a vodním opevněním. U vjezdu do města dnes stojí obrovský pomník Jana Amose Komenského.

I bratří z baptistického sboru v Den Helderu nám připravili řadu překvapení. Byla to návštěva v IJmuidenu, které je vstupní branou pro lodě, jedoucí do Amsterdamu.

Po rozloučení s hostiteli v Den Helderu jsme vyrazili na jednodenní zájezd do Belgie, kde jsme si chtěli prohlédnout Brusel. I zde jsme měli zajímavou zkušenost, jak najít v evropské metropoli objednaného průvodce pro okružní jízdu. Bratří považují Brusel, sídlo NATO a řady organizací ES, za novodobý Babylón, jedno z možných sídel Antikrista. Když nám průvodce ukazoval stavbu Justičního paláce a pověděl nám o historii této stavby, museli jsme si na Babylón vzpomenout. Cílem architekta bylo vystavět nejvyšší pyramidu na světě, která by obsahovala všechny existující stavební slohy. Z obrovského záměru však zůstala jen spodní část, neboť architekt se pomátl a stavba musela být ukončena jinak,

klasickou kupolí. Bourání starých čtvrtí v centru a stavba úřadů Evropského společenství na nás zapůsobila dojmem gigantomanie, ne nepodobné socialistickému velikášství. Kam to povede? To je otázka, na kterou nedovedeme odpovědět.

Koncertní turné tohoto druhu je nesmírně náročné. Znamená neustále organizovaný život, přesuny, přípravu techniky, zkoušky, nástupy, pak vlastní koncert, po něm zase rychle balení. Jen činnost kolem koncertu znamená zhruba šest hodin denně. A vše organizovaně, s minimem osobního volna. To pro ty, kdo by snad cítili trochu závisti. Přesto ale jsou chvíle, které stojí za to: když za vámi po koncertě přijde třeba bratr varhaník ze sboru v Emmenu a nedokonalou němčinou vám sdělí, že je vlastně českého původu. "A jak se jmenujete, bratře?" ptáme se. - "Škrha" - "No, takové jméno na Moravě opravdu je." - "Moji předkové našli za dob Komenského útočiště v Holandsku." Anebo když za vámi přijde starý pán a představí se jako lékař pocházející ze Zlína. Jeho holandská přítelkyně říká, že jako ateisté navštěvovali především koncerty s moravskými písničkami. Na tento koncert šli s rozpaky, jsou však překvapeni, že existují i církevní písničky tak svěží a živé. Pak následovalo pár slov, že právě křesťané mají všechny důvody být optimističtí. Snad ho to přivede k zamyšlení nad tím, co slyšel v evangelizačním oslovení během koncertu. A také potěší, když člověk vidí, jak posluchači ožijí, když uslyší píseň, byť i zkomolenou, ve vlastním jazyku.

A úplně nakonec: Koncert Živé písně byl nahrán na kazetě pod názvem Rašení jara a je možno si ho zakoupit ve sboru Č. Těšín.

tp+oz

Z dopisů čtenářů...

"Lepší je málo, co má spravedlivý, než velká bohatství bezbožníků mnohých..." (Ž 37,16)

Málokterý křesťan by se mnou souhlasil, pokud bych tvrdila, že jsme to my křesťané měli do roku 1989 jednodušší než dnes. Oponoval by mi tím, že jsme byli dříve diskriminováni, nemohli jsme pracovat ve vedoucích funkcích, naše shromáždění světská moc sice trpěla, ale při každé příležitosti nám bylo dáváno najevo, že to nemusí být trvale.

K těmto situacím si každý křesťan ve svém bydlišti i na svém pracovišti vytvořil obranný systém a s pomocí Boží se snažil žít podle svého přesvědčení. Mnohým se to dařilo velice dobře, věděli, že musí intenzivně pracovat, že nemají nárok na jakýkoliv postup v zaměstnání. V bydlišti to bylo snazší, pokud se věřící člověk dobře choval ke svému sousedům, což je součástí života křesťana. Lidé si ho vážili a "podivínství" ve svědectví víry celkem snášeli.

Od listopadu 1989 se všechno změnilo. Můžeme pracovat kde chceme, nikdo nás neomezuje. Můžeme podnikat, můžeme cestovat, je možno veřejně evangelizovat, vydává se více křesťanské literatury, v naší zemi působí Armáda spásy a jiné charitativní organizace křesťanského zaměření. Jak by tedy mohl křesťan vzpomínat na dobu "zajetí v Egyptě"?

Svoboda je krásná věc, avšak v rukou lidí se stává věcí nebezpečnou, pokud ji neumí správně aplikovat do praktického života. Po čtyřicetiletém sešňorovaném hospodaření, kdy bylo největším prohřeškem bohatství jednotlivce a většina lidí byla materiálně téměř stejně zabezpečena systémem od výplaty k výplatě, dochází najednou

k diferenciaci obyvatelstva. Jsou lidé podnikaví, kteří nelitují námahy a vybudovali si vlastní firmy, jsou lidé, kterým i nadále vyhovuje být zaměstnaní a brát měsíční plat. Jsou však i lidé, kteří se vydali třetí cestou za rychlým zbohatnutím vyhledáváním skulin v legislativě a někdy dokonce obcházením předpisů, aby dosáhli rychle kýženého cíle - materiálního bohatství. Říkáte si, proč o tom píšu, vždyť věřící lidé se ve třetí skupině jistě nevyskytují. Já si myslím také, že ne, ale hodně věřících je ve skupině druhé. Pracují za mzdu. Pracují někde ve funkcích, kde je na ně vykonávaný tlak, aby leccos přehlédli, případně nekontrolovali, "protože to dneska dělá každý". Každý to může dělat, ale ne věřící člověk. Jak se tedy má s touto situací vypořádat? Kleknout na kolena a prosit Pána o pomoc. V případě, že situace trvá, odejít z dobře placeného a odpovědného zaměstnání a najít si opět výkonnou práci, kterou může dělat s vnitřní jistotou, že ji dělá dobře.

Určitému pokušení je vystaven i nově vznikající podnikatelský stav. Podnikatelé vědí, že je obtížné pracovat, vyrábět, řádně vést účetnictví a řádně odvádět daně. Často slyší ve svém okolí, že se krade všude a že jenom hlupák platí daně poctivě. Ovšem věřící člověk ví, že "co je císařovo, patří císaři, co je Božího, patří Bohu". To znamená, že je povinen platit daně takové, jaké jsou, bez ohledu na to, co si sám o daňovém systému a o daňových únicích myslí. Je však nezbytné, aby zbytečně neplatil něco, co nemusí. Mnoho podnikatelů se nevyzná ve spleti daňových zákonů

a mnohdy neumí využít všechny možnosti, které jim daňový systém vytváří. Z tohoto důvodu je dobré obrátit se na znalé daňové poradce, kteří se vyskytují i mezi věřícími lidmi a kteří budou opravdu radit podle zásad vyšších norem než jsou normy dnes ve společnosti běžné.

Věřící podnikatelé se zapojují do financování různých křesťanských a charitativních akcí a z milosti Boží přispívají i na evangelizační činnost. Tato aktivita má v současném světě mimořádnou důležitost, protože morálka, solidnost a jiné pozitivní vlastnosti se v současnosti moc nenosí, ale je řada občanů, kteří doslova prahnou po nějakých jistotách a hledají svou životní cestu.

Prožíváme přechodnou dobu, která je plná úskalí a pokušení. Musíme se snažit, abychom ji zvládli alespoň tak dobře, jako období minulých čtyřiceti let.

Vážná redakce, nevím, zda se výše uvedená úvaha bude hodit k zařazení do křesťanského časopisu. Z dění kolem sebe mám dojem, že tomu tak je. Přeji Vám Boží požehnání při Vaší práci a zejména přeji všem čtenářům užitek a povzbuzení pro každodenní život z kontaktu s časopisem.

Srdečně zdraví

Antonie Hančíková, Brno

Dopis rádi uveřejňujeme - je reakcí křesťana na praktické otázky, které hýbou naším životem a na které si musíme dát odpověď, ať se nám to líbí nebo ne. A je nezbytné, aby naše víra byla nosnou silou nejen v duchovní oblasti, ale i v těch zcela praktických životních situacích, kde nás lidé pozorují. Jinak naše víra bude odtržená od života, bude pouze teorií, a my budeme těmi, kdo si na křesťany pouze hrají.

Tolik vím!

Rozhovor mezi nedávno obráceným mužem a jeho nevěřícím přítelem:

"Říkáš, že ses obrátil ke Kristu?"

"Ano."

"Tak to budeš o něm určitě toho hodně vědět. Řekni mně, v které zemi se narodil?"

"To nevím."

"Kolik měl roků, když zemřel?"

"To nevím."

"Kolik měl asi kázání?"

"To nevím."

"To je zajímavé - řekl bych, že je to málo na někoho, kdo tvrdí, že se obrátil ke Kristu."

"Máš pravdu. Stydlím se, že toho o něm vím tak málo. Ale tolik vím: Ještě před třemi lety jsem byl alkoholikem. Měl jsem spoustu dluhů. Moje rodina byla v rozpadu, má žena a děti se bály mého návratu domů. Ale teď jsem s pitím skončil, nemáme dluhy a jsme šťastná rodina. Moje děti mne netrpělivě čekají každý večer. To vše pro mne udělal Kristus. Tolik o Kristu vím!"

Willi Hoffsümmer - Botschafter des Friedens 89.

***

Profesor Einstein se jednou zeptal kardinála Faulhabera:

"Vaše eminence, co byste dělal, kdyby Vám matematika dokázala, že Vaše víra je falešná?"

Kardinál odpověděl: "Pane profesore, čekal bych trpělivě, až najdete svou početní chybu."

***

Nerozumím Bohu. Ne! Nikdy nepochopím Jeho cesty a soudy. Ale vím jedno: Mljuje nás!

Wilhelm Busch

Rozhodnutí v životě (není) problém?

Příklad: Pavel ve Sk 16,6-12

Tvoje otázka "Jak poznáme Boží vůli ve vlastním životě?" není jen teoretický problém, o kterém můžeme pohodlně diskutovat třeba u krbu, ale je to problém, který tě možná už zítra ráno bude intenzivně a zcela konkrétně zaměstnávat. Jedna epizoda v životě apoštola Pavla ti možná ukáže princip, jak poznat Boží vůli ve zcela zvláštní situaci.

1. Pavlův problém

Malá Asie zhruba před 1945 lety. Malý misijní tým putuje od jednoho místa k druhému. Všude, kde se setkají s lidmi, vyprávějí o své víře a o svém Bohu v nebi. Přitom za sebou nenechávají jen vystrašené a zamyšlené lidi, ale i mnoho takových, kteří se obrátili k Bohu. Shromáždění se upevňují ve víře. Bůh žehná práci těchto evangelistů. Přitom před Pavlem a jeho spolupracovníky se neustále objevuje otázka: Kam půjdeme dál? Které je další město či vesnice, kde máme zvěstovat evangelium? Kam nás Bůh chce poslat?

2. Zavřené dveře

Zprvu se neděje vůbec nic. Žádná odpověď. Co mají dělat? Nuže, jdou prostě tou nejbližší cestou. Možná, že se dívali na mapu na místa, kde ještě nebyli anebo slyšeli o nějaké krajině, která je blíže zajímavá. Potom čteme, že

chtěli navštívit Asii, tj. západní část Malé Asie kolem Efezu. Cíl cesty možná stanovili společně. Ale teď se stalo něco zvláštního: Dostávají zcela jasné znamení STOP. Jak se to

přesně stalo, to ti také nemohu říci. V každém případě jim Duch svatý "zbraňuje" jít dál tímto směrem a oni tomu dobře rozumí. Dobrá, tímto směrem ne. Ale okamžitě vyvstává otázka: "Kam tedy?"

A tak tedy opět prostě jdou, putují dále frygickou a galatskou krajinou. Určitou dobu se nic zvláštního neděje. Misionáři putují a kážou, pokračují tedy ve svém normálním zaměstnání. Když se blíží k Mýzii, napadá je myšlenka, aby šli na sever do Bitynie. A tu se znovu něco stalo: "Nedal jim Duch". Znovu se zavírají další dveře, další směr cesty je uzavřen. "Dobrá, půjdeme dál směrem k pobřeží," mohli si pomyslet. A tak přicházejí do Troady. A tu se to stalo!

3. Odpověď

Pavel má sen. Vidí muže z Makedonie, římské provincie na evropské straně moře, který jej prosí o pomoc. Teď bychom si vlastně mohli říci, že už je všechno jasné. Ale tak jednoduché to s rozhodnutími není. To jsme už asi všichni zažili. Někdy jsme totiž nechápaví. Apoštol vypráví svým společníkům svůj zážitek. Probírají to a pak usoudí, že Pán je volal, aby tam šli zvěstovat evangelium (v.10). Jak je dobře, že naši poutníci putují ve skupině. Mohou spolu hovořit, vyměňovat si myšlenky a společně poznávat, co s nimi

Bůh zamýšlí. I pro nás je často pomoci, když svou situaci probereme s druhými křesťany a také se za to modlíme.

4. Důsledky

Nyní, když už je cesta jasná a cíl se dá zřetelně rozeznat, evangelisté ani na okamžik neváhají, ale "ihned" putují k dalšímu etapovému cíli. Na druhé straně moře ve Filipis vzniká první evropské shromáždění. A následují další. Evangelium si razí cestu. Neobejte se to vždycky bez problémů (pronásledování, zavisť, vězení), ale oni se nedají zastavit. Pracují pro Pána a ten jim dává potřebnou sílu a ukazuje jim cestu. Dvoje zavřené dveře, prodiskutovaný sen a poslušnost přivádějí poselství o kříži k nám do Evropy.

5. A co my?

Naše situace se často podobá té, o které jsme právě mluvili.

"Jaké povolání si mám vybrat? Nemám vůbec žádné zvláštní schopnosti!"

"Mám se nastěhovat do vlastního bytu, anebo mám ještě počkat?"

"Už tak dlouho se modlím o ženu/muže a nic se nerýsuje."

Jakákoliv jiná situace.

Na příkladě Pavla a jeho spolupracovníků se můžeš naučit nejprve žít a pracovat v obvyklém okruhu, samozřejmě s modlitbou o vyřešení tvého problému. Víím, vytrvat ve vyčkávací pozici je to nejtěžší, co vůbec existuje. A ve tvém životě pro Pána bude možná vícero dveří, které se zcela jasně zavřou. Pak bys do nich ale neměl vrážet hlavou - tak by sis v nejlepším případě udělal boule! A když ti Pán potom jasně ukáže cestu (k poznání pravdy ti určitě pomohou přátelské rozhovory se spolukřesťany), neváhej a jdi po této nové, možná nezvyklé a nečekané cestě. Dvoje zavřené a jedno otevřené dveře - zřetelnější to už asi ani nemůže být.

Možná, že se zeptáš: Jak může něco takového vypadat dnes ve 20. století?

6. Příklad

Křesťan je nečekaně dočasně poslán do místa, ležícího téměř 1 000 km od jeho bydliště. Samozřejmě se vynoří otázka: Proč mne Bůh posílá tak daleko od mé rodiny? Následuje modlitba o jasno. Po několika měsících firma končí, pracovní místo je pryč - první zavřené dveře. Téměř současně začínají problémy s bytem: druhé dveře, které se zavírají. Teď už chybí jen ten "sen". Náhle našemu křesťanovi v tom vzdáleném místě nabídnou zaměstnání, i když jsou i jiní, kteří byli propuštěni. Všechno jasné? Ovšemže. Samozřejmě, jsou problémy se stěhováním, se seznámením se s novým místem, navázáním kontaktů - není to jednoduché. Ale Bůh nám nezaslibil, že budeme mít jednoduchý život bez problémů. Rozhodující je, kde nás chce Bůh mít. A tak bych přál všem, kdo se mají pro něco rozhodnout, potřebnou trpělivost, dokud Pán Bůh neukáže cestu, ale také otevřené uši pro jeho řeč a odvahu jeho rozhodnutí akceptovat a žít podle něj.

Andreas Meiner - Folge mir nach 3-95

***

15. septembra sa z milosti Božej dožíva 60 rokov milá sestra **EMILIA DAŇKOVÁ** z Kuklova na západnom Slovensku. Pána Ježiša do svojho srdca prijala pred 16 rokmi. Stala sa z nej radostná kresťanka a preto nezostala nikomu v svojom okolí dlhá zvesť o Božej láske a o záchrane v Pánu Ježišovi. Je veľmi šťastná v obecenstve veriacich a rada prijíma návštevy bratov a sestier. Prechádza totiž v posledných rokoch skúškami. Do ďalšej púte životom ju chceme povzbudiť slovami Ž 59,17.18.

Z obsahu XXVII. ročníku

VÝKLADY

- Božia opatera (pk) - 25
Božie požehnanie (ik) - 22
Co říká Písmo o vtržení církve? (jos) 33
Genesis - úvahy nad knihou počiatkov (jh) - 78, 117
Kresfan a Mária, matka Pána Ježiša Krista (ja) - 43
Pamiatka večere Pánovej (pk) - 86
Pán Ježiš príde pre Cirkev (jos) - 72
První a druhé vzkříšení - (sl) - 15, 75
Rozhodnutí v životě - (žádný) problém - 128
Satan a jeho pôsobenie - (pk) - 37
Tajomstvo v 11.k. Rimanom (jos) - 102

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY

- Misie ve věku masmedií - Thomas Meyerhöfer - 12
O pomluvách - Isidor Heggli - 9
Rozdíly mezi věřícími... - 65, 97

ÚVAHY

- Čo je pravda (Drst) - 86
Čo s našimi hriechami (jk) - 70
Televize ničí rodinný život (tp) - 77

NÁZORY - POSTOJE

- Děláte to také tak? - (šef) - 85
Duša alebo duch (zg) - 18
Evangelium prosperity (tp) - 112
Existuje spravdnost? (tu) - 115
Jsi volný? Nehledej si ženu (msk) - 121
Kresfan a peniaze - (jk) 110
Marie (tp) - 42
Ošúchaná téma (va) - 68
Podobnost čistě náhodná (pva) - 114
Pozitivní myšlení (hk) - 17
Půst a modlitba (šef) - 3
Spoločný pôst v zboroch, áno či nie (jko) - 1
Verný a Pravdivý (mb) - 57
Z dopisů čtenářů - šef - 84
Zelený bazén ( ) - (pk) -108

BIBLICKÝ ZEMĚPIS

- Na návštěvě v Izraeli (jos) - 29
SVĚDECTVÍ, ZKUŠENOSTI
Dopis z vězení (šek) - 55
Každý deň v Jeho šlapajách (Drjs) - 90
Mnoho toho znají, málo toho žijí (ms) - 100
Nebyť sám, mať niekoho (Drjs) - 7
Poslední chvíle na Estonii - 40
Si zachránený a zachraňuješ - 100
Vyslyšené modlitby - 51
Z města zeměřesení Kobe - 40
Z dopisů čtenářů - 126

ZPRÁVY, MISIE

- Biblia pre prezidenta - (jk) - 94
Cakov (vp) - 20, 38
Konference křesťanské mládeže (tp) - 81
Misionářem doma - (va) - 49
Opět falošní Kristovia a mor (jk) - 16
TWR informuje - 93
Zprávy ze sborů - 31, 61, 95,
Zprávy ze světa misie - 80,
Zprávy ze zahraničí - Holandsko, Wiedenest (107, 124)

AKTUALITY

- Význam nálezů z Kumránu pro církev (jos) - 4

HISTORIE

- František Dobiáš - (af) - 27
Hledání ráje - 52
Tomáš Adámek - (pva) - 92
František Krejčí - 120

BÁSNĚ

- Má jsi (M. Rafajová) - 48
Láska - 69
Silvester - (jk) - 123

PRO DĚTI

- O neposlušnej zápalke (čj) - 59
Toto riskuje (pw) - 88